

OUR LIFE
НАШЕ ЖИТТЯ

Травень

Ч. 5 1954

May

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XI. ТРАВЕНЬ, 1954 Ч. 5.

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць

Редагує редакційна колегія

Листування й передплату висилати на адресу
909 N. Franklin St. Philadelphia 23, Pa.

Передплата у Злучених Державах Америки
для членок Союзу Українок Америки
залишається в 1953 р. 2.50 дол.

Річна передплата для нечленок 3 дол.

Передплата в Канаді 3 дол.

Річна передплата в Англії
й Австралії 1 ф. ст.

Річна передплата у Франції 900 фр.

Поодиноке число 30 центів

OUR LIFE

VOL. XL. MAY, 1954 No. 5.

Edited by Editorial Board

Monthly publication except August, of the Ukrainian
National Women's League of America, Inc.

909 N. Franklin St. Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945

Subscription in the United States for members
\$2.50 per year; non-members \$3.00 per year, half
year \$1.75. Subscription in Canada \$3.00 per year,
half year \$1.75. Subscription in England and
Australia 1 pound sterling, per year. Subscription
in France 800 francs, per year.

Entered as second class matter July 8, 1944,
at the Post Office at Philadelphia, Penna.,
under the Act of March 3, 1879.

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

КАНАДА:
Mrs. Lewka Romanyk
1252 Broadview Ave.
Toronto, Ont., Canada
Telephone: HA 6036

АНГЛІЯ:
Mrs. I. Witoszynsky
30, Keighley Rd.
Bradford, Yors.
England

ФРАНЦІЯ:
Mme. Nina Kovalenko
14, rue des Cannelles
Paris 6
France

АВСТРАЛІЯ:
Mrs. I. Pelensky
136 Forest Rd.
Arncliffe, N.S.W.
Australia

З М І С Т

За душу дитини	1
Г. Тур: Своїй мамі	2
С. О.: Наша скромність	2
М. Бутович: Різне розуміння стилю	3
М. Зибачинська: Дорога Подруго!	4
Є. Розгін: Турботами матері	5
І. Пошивайло: Як ми ставили „Князівну- Жабу“	7
Л. Бура: При берегах творчості	9
Л. Б.: Відійшла небуденна мати	10
Ф. Зиблікевич: На соняшному побережжі	11
The Ukrainian mother in emigration	13
Princess Hanna	14
Р. Коцик: Компост	15

Др. Зоя Плітас: Літні ваканції	16
Українська вишивка: Вишивана блузка	17
Н. Костецька: Приспіненим темпом	19
К. Вагилевич: Три матері	20
Л. Матвієйко: Горда квочка	20
С. Дмоховський: Страшна пригода соловейка	20
М. Пригара: Весна	21
Діма: Батьківщина	21
Г. Лашенко: Зустріч поколінь	23
М. Войтків: Від піонерства до зоргані- зування	25
При громадській роботі: Річні збори СУА	26
Д. Ярославська: Жінка з моєю долею	32

На обгортці: Чудотворна ікона Матері Божої в Холмі.

За душу дитини

(Кілька думок у День Матері)

Інстинкт збереження своїх малят помічаємо також у звіринному світі. Там у першу чергу мати, а потім щойно батько грізно боронить своїх малят від усякої загрози їх фізичному буттю.

Мати-людина має проти себе подвійних ворогів, які звідусіль загрожують її малятам. Вороги тіла і душі. Прокляття роду людського, якого вперше зазнала Ева, переживаючи братовбивство своїх синів — покутує по сьогоднішній день. Одинокa Марія, Мати Божа, була вільна від страху за душу своєї дитини. Але вона була Матір'ю Бога. А якже часто легше пережити навіть фізичну смерть, як бути безсилим свідком цілковитої руїни душі своєї дитини...

І коли цивілізований світ дійшов у своєму божевіллі до винаходів, яких сили фізичного знищення вже не опановує, то матері підносять голоси протесту. Вони стають в обороні своїх дітей, в обороні їхнього життя.

Та водночас на наших очах іде послідовно „атомове” ни-

щення душі дитини. Воно відбувається в цілому світі неоднаковими засобами, але з однаковою послідовною силою. І проти цієї дії протестують матері, але не з такою чіткістю та сторожкістю.

Бачимо кругом себе чимало отих загроз. Не зберігаємо як слід того домашнього вогнища, яке має силу спалити багато загрозливих приваб — прогнати цього злодія, що хоче вкрасити душу дитини. А в нас за працею так мало часу, щоб цю душу пізнати та зберегти від ворогів! Ми з легким серцем ради хвиливого спокою віддаємо самі дітей у руки привабливих ворогів — телевізії чи кіна — не маючи самі змоги перевірити їх шкідливої програми. А потім боліємо над злими навичками дітей. Звідки це в них взялося? А контролює середовища чужої школи, подруг та довілля! Ми майже не маємо змоги цього зробити, бо в той сам час самі працюємо поза хатою.

Трапляються випадки, що дитина вже від 2-3-ох літ іде в чу-

жі, дуже часто зовсім нефахові руки, які дбають тільки за фізичне збереження. А лектура наших дітей? Чи так дбайливо цікавимося нею, чи підбираємо авторів і тематику? Немає на те часу, коли втомлені повертаємося з праці та ще й треба приготувати їжу для родини, чи вичистити хату. Ми раді тоді, коли діти тихенько читають свої „камикси” та не заважають працювати.

А наші письменники дитячої літератури перестають писати, бо їхніх творів немає кому видати, або вже видані, лежать по книгарнях. Чи так поступали наші матері?

Часи змінюються — це правда, але чи на краще? Чи пієтизм дитини до матері, головню тут у країні офіційного Дня Матері, не постав ради „бизнесу”?

Плекання взаємного довіря та піклування душею дитини дасть нам найбільше радості й спокою в наш День Матері — а в грядучому Марійському Році заслугу сповненого обов'язку супроти Бога та Батьківщини.

Відійшла, на все відійшла
У житті зазнавши лиш горе.
Мов зоря із небес зійшла
І згасла в волинським борі.

І кому тепер ту печаль,
Терпіння своє я розплачу?
Як збита рожева ляля —
Промайнули роки дитячі.

І до кого повернусь знов
Із чужини я до дому?
Розкажу все те, без розмов
Про щоденну гіркість, утому?

І з чиїх то пестливих рук
Випю знов я цілющі ліки?
Та далини напрутий лук
Дикі пущі і несплавні ріки.

Галина Тур

Наша скромність

— Поясніть мені, яку працю веде СУА? Які ваші завдання? Про СУА майже нічого в газетах не стрінеш, а СУА має десятки Відділів, тисячі членок. Чому це так?

Таке щире запитання приневолює пригадатись, чому справді широким кругам нашого громадянства мало відомо про працю СУА.

Коли приглянемося до нашої дійсності, то політичне, економічне, наукове, громадське життя завдячує свій успіх не тільки наполегливій праці, але в великій мірі пропаганді в газетах, журналах, радіо, телевізії. Це засоби, які насправду поважно підсилюють успіх, бо дають можливість передати вістку про працю й досягнення в найдальші кутки країни. Цю можливість використовують і деякі наші організації, може й пересадно. Про одну-однісіньку забаву начитається стільки, як про справді щось великого.

А як зі Союзом Українок Америки?

Перед нами підсумки дописів Відділів СУА в журналі „Наше Життя“ за 1953 р. 29 Відділів подали свої дописи — звіти з праці.

А де 34 Відділи? Невже ж вони цілий рік не діяли, не проявляли життя? Насправді так воно не є. Ми чули на X-ій Конвенції звіти всіх Відділів СУА і довідалися скільки то академій, концертів, віч, показів но-

ші, дитячих імпрез, ювілеїв і забав організували Відділи СУА. Тисячі долярів пожертвували на церковні, допомогіві, наукові і загально-громадські цілі. Прямо захоплювали нас ті звіти і ми подивлялися — де взяло тієї духової сили, енергії, витривалості і жертвенності наше жіноцтво в СУА?

А чому ж тоді ті Відділи так завзято мовчать про свою працю?

Коли взяти до уваги питому ціху душі українського жіноцтва — скромність, то зрозуміло стане відповідь: ми працюємо з посвятою для української справи, для свого народу, це нам дає моральне вдоволення і оправдує нашу мовчанку.

Так, це шляхетна прикмета наших членок, але загал її не в силі зрозуміти, бо не має повного образу тієї найбільшої праці з усіх жіночих організацій, не дає цілості, яку слід би подати на оцінку нашому громадянству.

Праця СУА повинна бути підсумована та подана громадянству до відома не для реклами, а як переконливий доказ нашого національного і морального успіху в довершеному ділі. Цій справі ми досі не приділювали належної уваги та треба проломати межі скромності і перейти в те, чого вимагає життєва дійсність.

Якою ж дорогою треба це реалізувати?

В першій мірі використаємо журнал „Наше Життя“, де впродовж року повинен кожен Відділ помістити хоч один допис — підсумки своєї праці. Ці дописи корисні й цінні тим, що не тільки зображають душу Відділу, хід праці, але й знаходимо в них почини праці, які використовують потім другі Відділи. Це — так би мовити — обмін досвідом з практичного життя. Та журнал „Наше Життя“ не доходить до рук широких кругів, тому слід би хоч один-два рази в рік поміщувати дописи з життя Відділу СУА в наших щоденниках.

Третя можливість — це радіо. В кожному місті маємо годину, чи більше радіопередачі. Вони, у більшості фінансовані нашими купцями, промисловцями. З практики знаємо, що ці радіопередачі з вдячністю приймають матеріали з культ.-освітньої ділянки та заповідають події з життя організацій. Цю нагоду слід би використати. Всі події з життя жіноцтва, всі роковини, які святкуємо у вузькому крузі організації, а навіть дискусійні проблеми, що ворушать жіноцтво, слід передавати через наші авдіції до відома суспільству.

Згадані можливості використаємо вповні! Тим поширимо діяння нашої праці й рівночасно громадянство почує про працю СУА для добра свого народу й Батьківщини. С.О.

Різне розуміння стилю

В числі 3. „Нашого Життя” за минулий рік була вміщена стаття нижчепідписаного „Костюм сценічний і народний”, а в ч. 6. появилася відповідь на неї — стаття К. М. Антонович „Українська дівчина”.

Тут подаємо коротке резюме обох статей.

В тій частині нашої статті, де говориться про народний одяг, висловлюємо думку, що і український одяг монументальний, зорово тяжкий, а ніяк не „метеликово-легкий” та „граціозний”. Цю псевдо-„граціозність” вніс побутовий аматорський театр. Село цінить силу, стихійність і в костюмі це відбивається. Звідси порівняння до Кожумяки, Вернигори і боввана. Зупиняючись на полтавці, подаємо з певною дозою гумору детальнішу характеристику стилю народного одягу полтавки.

К. М. Антонович передовсім не розуміє характеристики навесело і тому відкидає з місця такі порівняння як „бовван”, „Вернигора”, „суне”, кілька раз вертаючись до цих обурюючих її порівнянь. Зокрема негодує на слово „дівка” Закидає авторіві нерозуміння поняття монументальности та характеризує український народний одяг дівчини як граціозний, стрункий, елегантний; дівчина має „фігурку”, вишукану лінію ітд.

Обі характеристики протилежні собі. Авторка питається: як можлива така розбіжність? Спробуємо відповісти.

Наша давня знайома К. М. Антонович має своєрідний підхід до характеристики всього по своєму, як вона каже „en beaux”, себто з прикрашеного боку і прикрашеність ту бачить у поверховний спосіб, не вглиблюючись у суть стилю, типу ітд.

Так в даному випадку не бере під увагу усього значення матеріялу, народнього смаку, побуту, своєрідних умовин, у котрих живе і працює український селянин, клімату, землі і хоч і згадує про традицію, але не витягає з неї відповід-

ного, далеко в глиб сягаючого висновку.

Берім матеріял: важкі кілька-фунтові чоботи з юхти. Таким чоботом не штука і чоловіка забити. (Шкварко — „Проклинаю”). Плахта — груба вовна, отже форма узагальнена через матеріял. Сорочка з домотканого полотна — форма узагальнена. Корсетка (пізнішого походження, раніш її не носили) — плоскі штивні складки — узагальнена форма.

Життєві умовини: важка фізична праця розвиває спеціальні групи мускулів (копання, вязання снопів, ношення води ітд), а це в свою чергу виробляє специфічні рухи, своєрідний ритм. Навіть у коней є різниця в рухах, — у тягарового коня, чи скакуна.

Земля: важкий, глибокий чорнозем, отже часто глибоке болото. (Приповідка: „мила розмова, як з кобилою в болоті”). Звідси навик до певної ходи (порівняйте з ходою гірського чоловіка, матроса ітд.).

Смак. — В основі удосконалений, традиційний, народний примітив. З життєвих умовин постає висока оцінка фізичної сили, ідеал з найбільш типово виявленими зовнішними властивостями. Так постає свій стиль. Цікаве, характерне порівняння з пісні „Навгороді верба рясна, молода дівка красна...” К. М. Антонович „дівка” не подобається, а народові подобається, — „дівка красна”. І вона не лише красна, але й сильна (бо „коли в чоловіка немає здоровля, то він і ключчя не варт хунта, — тоді його хоч заряджай в гармату, та й стріляй за хату”). Дівка зуміє і татарина за ногу з коня стягти, плечем віз із снопами підперти. Тому її рухи і елегантність своєрідні і таки відрізняються від елегантності рококових „пейзан”. І як верба рясна, так і дівка „рясніє” у неділю в стрічках, так і штани у запорожця (на 12 м. матеріялу) „рясні” (Яворницький) або можуть бути ще й „з достатку” (на 16 метрів).

Дівчина з Полісся

Катерина Михайлівна того не бачила, але може й тепер побачити. Вистачить заглянути до Етнографії Вовка, чи збірки етнографічних фотографій проф. В. Щербаківського (маю зарисовки з них), чи хоч би статті проф. Біляшевського в „STUDIO”, не говорячи вже про стародавні (отже традиція) рисунки Рігельмана.

Коли говоримо про український народний одяг, то очевидно стараємось характеризувати його таким, яким він був перед першою світовою війною, на далеких від міст селах Полтавщини, без вульгаризуючих впливів міста. Отже шкода розмови про „елегантність” підківських молошниць. У своїй статті ми іронічно згадували про „метеликову легкість” та псевдо-„елегантність”, що й вніс до народнього одягу аматорський театр. Підкреслюючи монументальність полтавської ноші, осуджували вульгаризу-

ючий вплив сцени і міста. Тому К. М. зовсім непотрібно ломиться у відчинені двері.

Та ж ціла стаття є проти того псевдонароднього елемента.

Коли Гоголя спитали, що він думає про Шевченка, він сказав: „харош, только дьогтем пахнет!” (Переписка Барвінського з Кулішем). Очевидно не в буквальному розумінні. Для нас же це — „дьогтем пахне” — в даному випадку особливо цінне. Воно характеризує непідроблений український невульгаризований (ненатарфумований) стиль. Стиль, на котрий село було горде і чуже йому характеризувало іронією: „пани, пани, на трьох одні штани!”

Найбільш К. М. болить наше розуміння монументальности. Не імпонує їй наш „бовван”, котрий вона чомусь хоче бачити „без форми” Бовваном наші люди ще з часів Перуна називали статую. Не подобається К. М. сорочка до кісток (а грецькі статуї?), плескати складки (а де ж є інакші на корсетці?), чоботи, як колоди (халява тричі завернена, а далі гола литка). Натомісць шукає К. М. вишуканих ліній і елегантних пропорцій грецьких статуй. Де Рим, а де Крим?

Річ ясна, що в нашій народній строю є і своя монументальність і своєрідна елегантність і своє поняття краси форм.

Навіть неповоротний медвідь має свою елегантність і в цирку Барнума знаменито танцює вальса і надзвичайно зручно їздить на однім колесі. Тільки прошу не тягти до українського костюму медведя за волосся, як була притягнута нефоремність боввана. Він свою форму має, як мав її колись Перун, Велес, Хорос і інші боги — боввани вирізьблені після смаку нашого народу.

Дуже цінимо і поважаємо Катерину Михайлівну, але ніяк не можемо погодитись на її рецепту українського народнього строю. Хай він і дьогтем пахне, а буде наш. Ми все будемо проти „пейзан” „ep beaux”, чи то на подобу грецьких статуй чи французького рококо.

Дорога Подруго!

Дівчино, люби її в кожную хвилину,
Коханий не схоче любити тебе!

(Сосюра: „Любїть Україну“)

Ми ходили колись обидві разом.

Ходили ми вузькими стежками. В перехрест, — інколи довгими, темними, — часами такою, що вела в тупик.

А ти бажала широкого шляху. Де проходять люди з одного кінця світа на другий. Широкий шлях, що губиться в імлі...

Я тобі обіцяла, що колись виведу на такий широкий шлях. І ми обидві підем босоніж запорошеною, битою землею широкого степового шляху. Ген-ген у далеч, де імла пожира... й обрії чародійно зменшують людську постать. Туди далеко, у вічність.

Шукай того шляху, дорога подруго, в степу, в країні. Я шукаю його невпинно.

Мені сугубно просуваються будні. Украдливо.

Коли життя без витівок, а так собі зпроквола відходить у якийсь розтай, тоді огортає душу дрімотність. А з нетрів її тремтє кличе за хміллю пянкої чорторії. За хміллю рідної землі, за сяйвом згучного карнавалу, за міражом рідних просторів, за тим, що ще не дійсність.

Така то, дорога подруго, наша жінотність! Хочеться не мерклости! Не пересічності! Негаснучих іскор!

Іноді, як вітер дме просторами, я піду над море. Воно широке, як степ, в нім увижається наш широкий шлях і ми на ньому.

Послухай, дорога подруго!

Вітер шаліє, море пінне і гул його трясє повітрям... Зніметься смілий вал брунатно-зеленої води. Хвиля жене, вал крутиться за нею, аж сріблесте

Отже розбіжність у нас по-стала з різного розуміння стилю.

Микола Бутович

20. лютого 1954 р.
Ріджфілд Парк, Н. Дж.

пламено здіймається. І враз вдаряє в каміння, в розриту скалу. Піна розливається, рве і кидає мушельки, зелень. А здаля білий хребет знов притьмом рвоне вгору. Попливе, як білий змії і пурхне вгору.

Яка сміливість!

Імлиста даль води зливається з небокраєм. Увесь простір гомінко ковта гуд води, гуд валів і величною симфонією трясє цілою банею небес.

Краса! Ти остаєшся на беріжку її, на беріжку просторів. Рокованість жити в проміжності! Правда, що це невдалість?

Хапає душу задьористість. Хочеться очайдушности! Так, на одчай! Просто всупереч всьому і всім, — бути, дорога подруго! Бути гарячим перегаром. І горіючи в глибині самого себе, — диміти у безмеж, пятнувати перехідні стежки наших стоянок, розпалювати вагри. Це ж наш широкий шлях, дорога подруго! Ти бачиш його?

Марта Зибачинська

ДВІ КОМІСІЇ

Із 14 комісій, що діють у Міжнародній Жіночій Раді — для нас найбільш цікаві дві: комісія переселення і комісія жіночої праці. В комісії переселення широко дискутується можливість та труднощі переселення, як також проблеми нових утікачів. У цій комісії призначено місце для голови США, Олени Лотоцької. Тут вона зможе видвинути справу наших переселенців, а головне вказати на залишенців, що незаслужено позбавлені можливостей нормального життя. Друга комісія заходить коло покращання умовин жіночої праці. Тут можна б зложити огляд невірничих умовин жіночої праці в УСРС.

Із цих даних уже бачимо якої ваги набирає участь представниці США в конгресі МЖР у Гельсінкі, що відбудеться у часі від 8.—18. червня ц. р.

Турботами матері

(Друга зустріч)

Осінь 1919 р. була холодна, дощова і трагічна для нашої країни. Через село Немиринці на східньому Поділлі переходили частини українського війська. Українська армія й уряд вирушали за Збруч. У родині мого батька о. Т. Туркала повно смутку й турбот.

Сестру Олю з донечкою Женцею відправили вже тиждень тому до Камянця-Подільського до чоловіка М. Садовського, що тоді працював у штабі Отamana Петлюри. А сестра Віра саме тоді повернулася ізза кордону після майже двоохрічного перебування у капелі Кошиця. З нею прибув її наречений, лікар Андрій Журавель, що був теж загрозицею у військовій місії у справі українських полонених у Німеччині. Радість і журба переплітались у нашій хаті. Віру треба повінчати та немає кому. Батько мусить негайно виїхати з села, бо вдруге йому не можна зустрічатись із большевиками.

Порадившись, вирішили всім виїхати до Камянця-Подільського. Та вдома залишилася мама з одною робітницею. Треба було зберегти хоч дещо, що буде можливо з господарства. В тому часі це було життєвим питанням. А матері, старшій людині й жінці, здавалось, ще найменше все це загрожує.

Опустіла наша хата, де ми майже всі народились. Ми й не прочували тоді, що ніхто вже з родини не повернеться до неї. Сумно мамі самій. Ніхто не знає, що її чекає. Упоравшись із роботою, вона береться то за книжку, то за вишивання, але настрої вже не такі, щоб можна було щось спокійно робити. Приходять до неї селяни, переказують різні чутки про большевиків, про їхні розправи в інших селах забирають деякі наші речі на сховок до себе. Селянин Михайло Печелюлька що все своє життя допомагав батькові у господарстві, забрав до себе одну корову, а селянка

Ксенька Паска взяла одну годовану свиню. Узяли, щоб переховати, поки перейдуть через село більшовики. Так бо гадалося “поки перейдуть вони” Усе ще жевріла надія, що українська армія прожене їх і що більшовики тільки тимчасово погосподарять як у нашому селі, так і в цілій Україні.

Селяни любили маму. Завжди зверталися до неї про пораду чи медичну допомогу. У нашій околиці не було близько лікарів. Скільки бувало інфекційних захворювань, скільки нещасних випадків траплялося в селі, а лікаря немає! Люди шукали порятунку в мамі. І що тільки було їй підсилу, вона допомагала. Ліки діставала в місті, а деякі й сама готувала, і щастило їй лікувати досить добре. Лікувала вона безкоштовно й тим здобула собі пошану і любов серед селян. І тепер вони намагалися потішати її й заспокоювати.

Дні минали в очікуванні невідомого. Дев'ятеро дітей виховала, освіту дала, а тепер самасамісенька! Один син загинув у війні, другий перебуває на далекому Сибірі, а решта семеро і внуки розбрились по Україні і також у великій небезпеці від московських вандалів..

Тим часом сестра Віра і Андрій повінчалися у Камянці-Подільським під гуркіт гармат і тріскотню кулеметів та не хотіли знову їхати закордон. Повернулися в село до мамі, щоб перечекати перехід війська, а тоді десь улаштуватися на роботу. Це була мамі приємна несподіванка.

У селі покищо було тихо; українські військові частини відійшли до Волочиськ, а більшовиків ще не було. На деякий час запанував спокій. Мама господарювала, сестра Віра грала на роялі, за яким дуже нудьгувала, перебуваючи закордоном, а Андрій зайнявся батьковою бібліотекою. Здавалося, нічого було порушувати

це нормальне, спокійне життя. Проте справжнього спокою не було. Більшовицьке військо підсувалося як татари, розбиваючи панські й попівські садиби. Одного дня прийшов згадуваний уже селянин Михайло Печелюлька і каже:

— Пані-матушко, в селі балакають, що ваш зять петлюривець, треба його десь заховати, а то як прийдуть більшовики, може бути біда. — Деж його заховати? Цеж не річ, а людина — думає мама. Михалко радить відправити Андрія і Віру до сусіднього села, до батьків мого чоловіка. “У селянській родині їм буде безпечніше”, каже Михалко.

Андрій і Віра почувши цю розмову, зрозуміли, що вони зробили помилку, приїхавши до села. Але повертатись до Камянця, уже було за пізно. Не гаяючи часу мамина робітниця відвела їх на Вигнанку, до батьків мого чоловіка. І на вечір повернулася додому.

Другого дня до села вже увірвалася більшовицька банда. Частина віхала до нас на подвір'я. — Где поп? — було перше їхнє запитання до робітниці, що нагодилася їм назустріч. Не знаю, кудись поїхали — відповіла та — є тільки матушка.

Більше нічого не питаючи, червоногвардійці, почали розбивати замки і забирати все, що попадалося під руки. Першого таки дня забрали: коні, корови, свині і качки. Курей не могли взяти, бо розбіглися по городі. Другого дня, взялися молотити збіжжя, що стояло в стіжках на тоці немолочене. Батько не встиг вимолотити через дощову осінь. Молотьба і віяння забрали їм часу, щось зо два тижні. Мама мусіла, що дня пекти хліб, бо перехожі більшовики заходили до хати і вимагали хліба.

Одного дня, десь коло першої години по полудні, мама стояла в кухні і роздавала червоногвардійцям хліб. Коли враз

відчинилися двері й до хати увійшло ще двоє вояків. Вони не сказали, як інші: — Давай хліба, попадьє!, а підійшли, привітались і поцілували мамі руку. Один із них, цілуючи руку, прошепотів:

— Я Федя, брат Вашого зятя Михайла. — Мама не знала всієї родини Оліного чоловіка, тим-то не знала і цього Федю. Тим часом троє більшовиків, що були в кухні, одержавши хліб, вже виходили з хати, але скоса поглянули на новоприбулих. Федя і його товариш були старшини української армії. Вони відстали від своєї частини, опинились серед більшовиків і тепер пробирались до Кам'янця-Подільського. Переходячи через наше село, Федя згадав, що тут є родичі його брата, і вирішив зайти, не думаючи про те, на що він наражає себе і цих своїх.

Мама зразу збагнула їхню помилку, дала їм по куснику хліба і сказала: — Виходьте з хати. А щоб вони не потрапили зразу до рук більшовикам, що вешталися на подвір'ї, вона вивела їх через церковну фіртку за церкву, показала їм напрямок і дорогу на Кам'янець-Подільський, а сама повернулася додому. Але не встигла дійти до хати, коли побачила тих трьох більшовиків, що були в кухні, як зайшов був Федя з товаришем. Вони бігли і кричали:

— Где девала петлюровцев? Мама зупинилася і сказала, що вони у неї питали дорогу до Кам'янця, і вона їм показала, а де вони тепер, вона не знає. — Под стенку стерва! Контра проклятая, ти прячеш петлюровцев, б . . . ! ставай под стенку, растреляем тебя, как . . . Мама, спустивши голову, лідійшла під стіну хати і покірно стала.

— Оце мабуть кінець — промайнуло в думці, — а за що? Прости мені, Господи!

Чекаючи на кулю вона наслухалася жадливої нецензурної лайки, такої лайки, що нею вмійють лаятися тільки москалі. З хати на цей крик вибігла робітниця і закам'яніла, побачив-

ши що діється. Бандити злісно гримнули на неї, щоб забралася до хати, а самі, приставивши багнети до маминих плечей, кричали всі разом:

— Покажі с . . . где они, ети бандіти петлюровци? Ми прежде с ними расправимся, а тебя всегда успеем застрелить. — Лайка без кінця. Мама не могла відповідати. Їй здавалося, що вона провалюється крізь землю, а на неї ллється смердюче багно. Один із бандитів, штовхнувши її в спину закричав — Поворачивайся б . . . !, Что стоиш, показывай, где петлюровци, где ета дорога, что ти їм показала?

Мама повернулася і не кажучи ні слова, пішла, але не туди, куди вивела хлопців, а вийшла з подвір'я на вулицю й пішла тією дорогою, що ми завжди їздили до Кам'янця-Подільського. Було зимно, моросив осінній дощ, мама була лише в сукні, навіть без хустки на голові. Все таки вона не відчувала холоду, бо її палив сором від публичного зневаження московськими зайдами. Бандити йшли ззаду, підштовхували її рушницями і лаяли на всі заставки, то всі разом, то по одинці. Їй здавалося, що ці соромницькі слова прошивають її наскрізь, вона здригалася від кожного слова. Зустрічні селяни і селянки з жалем провозжали її очима і думали, що повели матушку за село розстрілювати. Мамі було соромно, що люди, які її поважали слухають оту жадливу лайку. А бандити, підганяючи маму, вигукували до зустрічних людей:

— Смотрите, ета гідра спрятала петлюровцев. Ми кров проліваем, а ета контра прячет наших врагов. — Люди не розуміли, про що йде мова, та й не наважувалися питати. А ті все, з кожним кроком, домагалися показати їм петлюрівців. Не чуючи вже нічого, спотикаючись, мама тільки шептала: — Боже, порятуй тих молодих нерозумних хлопців. — Ти что колдуешь? — кричали. Не поможет тебе, ні Бог ні чорт — тебе одна дорога, под пулю. — Мама мовчала.

Коли вийшли за село, мама вгледіла далеко на шляху дві постаті. Подумала, може це саме й ті українські старшини? Їй зробилось моторошно від одної думки, що їх будуть убивати при ній. Страх, утома і знущання відбирали у неї сили. Просячи Бога, щоб перше її вбили, вона зупинилася. Червоногвардієць штовхнув її рушницею в спину, вилаяв і прикрикнув, щоб швидче йшла. На цей шлях, з бічної дороги надіхала підвода. Її зупинили і примусили повернути туди, де в далечині маячили дві постаті подорожніх. Дядько був таки в нашого села. Глянувши на нещасну маму, він упізнав її, повернув коні, допоміг їй встати на воза, ззаду сіли більшовики і рушили наздогін за петлюрівцями. Догнавши ті дві постаті, більшовики побачили, що це їхні товариші, й спинивши коні почали розмову з ними. Мамі трохи відлягло від серця, і вона подякувала Богові, що це не є ті, за ким вони гналися.

Розпитавши своїх салдатів, чи не бачили вони петлюрівців, і доставши негативну відповідь, більшовики наказали підвідчикові повернути коні назад до села.

— Ти такая, раз такая . . . в селе будеш іскать їх, ети бандитов петлюровцев, — сказав один із них. Уже сутеніло, брався нічний холод, мама сильно змерзла і вся дрижала. Цілу дорогу до села, лайка у більшовиків ще збільшилася. Вони навпереміну, вправлялися, добираючи рафінованих соромницьких слів, і наче змагалися, щоб перевершити один одного і дати лайку з найдобрішими закрутасами.

Коли віжджали в село, було вже зовсім темно. Витративши багато сили на всю цю виправу, а найбільше на лайку, більшовики добре зголодніли. Тим то найперше повернувшись до хати, наказали мамі нарізати курей і зварити вечерю, ще доки з нею розправляться. Погрожували, що після того вони все одно її застрілять. Наймичка принесла три курки, заріза-

(Продовження на стор. 8)

Як ми ставили „Князівну-жабу“

Ми звернулись із проханням до авторки допису — розказати дещо про постанову пєси, що мала такий успіх. Всім, що підготовляють дитячі вистави, буде цікаво прослідкувати за підготовою. Може ще дехто схоче використати цей прегарний виховний засіб у праці для дїтвори. — Ред.

Я не мала досвіду у постанові дитячих пєс. І тому, коли Пласт-Прият звернувся за цим до мене, я почула про кількість дїтей (16) та різний їх вік (від 7-14 років), то не могла зразу же погодитись на те. Та пізніше, коли знайшлись співробітницї, що взяли частину праці на себе, я погодилась. Коли п. Ірина Лаврівська взялася вчити танків, пп. Ольга Дядинок і Тетяна Душенко подбали про декорації, п. Ткачук допомогла пошити костюми, а п. Дорошак взяла на себе цілу організаційну справу, тоді завдання моє не здавалось уже трудним.

Почалась робота, а з тим і перші труднощі. Важко було зібрати всіх дїтей двічі в тиждень на пробу, дїти мешкали в різних кінцях міста і майже все когось бракувало. Дальше — треба було навчити кожну дитину, як вільно ходити й рухатись по сцені. А вже найтрудніше було з мовою. Були такі дїти, яким уже важко було говорити українською мовою, бо цілий день у школі користувались чужою, а вдома з батьками менше перебувають. Приходилось слідкувати за наголосами, вимовою, бо дїти походили з різних частин України. До того показалося, що до кожної дитини треба знайти інший підхід, треба вивчити її вдачу. Здїбніша дитина легше вивчає текст і схоплює вказівки, а з менше здїбною треба довго і вперто працювати. До того завжди треба пам'ятати про вдержання дисциплїни. Якась частина дїтей в часі проб не працює і нудьгує.

Спершу праця здавалась безнадійною. Треба було повторяти кожне речення, пояснювати

кожен рух. Та минали тижні і дїти вже не повторювали механічно вивчені ролі, а почали жити ними. Тут уже могла початись праця режисера. Приходилось підхвалявати одного, робити завваження іншому. Знов треба було все пояснювати, щоб дїти розуміли, чого від них вимагається.

Траплялись невеличкі пригоди, що вносили життя у нашу працю. Наприклад Іван Князенко одного дня на пробі майже забув усю свою ролю. Ми не знали, що сталося? Аж він сам заявив, що “йому зявилась на світ сестричка і він сам не знає, що з ним сталося, тільки він хоче якнайшвидше до неї, бо любить її над усе”. Знов із другим князенком був клопіт. Нїяк не вдавалось зробити з нього відважного лицаря, він усе соромився, шепотїв слова собі під нїс і нічого не виходило з того. Та одного дня несподівано випростався і на цілий голос крикнув слова князенка: — Я всякій гадині голову відрубаву! Ми, захоплені такою раптовою зміною, запитались, що сталося. Хлопчик заявив: — Мені тато зробив справжню шаблю і тепер я вже козак! (Буває, що й такі речі допомагають!).

Найтяжче приходилось із ін-

тимними місцями пєси, коли князенко мав обняти свою улюблену дружину при зустрічі. Нїякі прохання чи пояснення не допомагали. Дїти втягали голови і спускали оченята, інших дїтей нападав сміх і гра обривалась. Одне з них заявило: — Це страшне, щоб хлопець узяв дівчину за руку... І цього було досить, щоб хтось чмихнув у кулак. Хоч я старалась злагодити ці сцени, проте коштувало багато труду, щоб дїти це відіграли.

Та спільна праця над пєсою зблизила нас усіх. У вільні хвилини дїти ставили мені різні запитання і я охоче розказувала їм, щоб вони трохи віддочили. Я слідкувала, щоб вони говорили і в перервах українською мовою. Взагалі мова дїтей поправилась, бо вони почули не одне пояснення про те чи друге слово.

Рівночасно йшла підготовка костюмів і декорацій. Їх проєктували обі артистки-малярки строго у стилі княжої доби. Ми показували їх дїтям, щоб вони вживались в оточення. Одяги шились на них і я ще перед виставою дозволила їх убрати, щоб вони вмїли рухатись у тому.

В день вистави притихли на докінчення на стор. 22

Заходами Союзу Українок Австралії у Нїюпортї група дїтей цього року вперше обїйшла українську громаду з колядою. Гл. допис на ст. 12

Турботами матері

(Закінчення зі стор. 6)

ла їх, і взялася скубати. Мама сіла біля печі і почала помагати їй. У кухні горіла маленька лампочка, що ледве світила. “Стражі революції” розсілися на ліжку і зачадили своїми цигарками з махорки, не перестаючи лаяти маму. Вона була втомлена, страх уже покинув її, вона уже не слухала лайки і погроз. Лякало її тільки те, як вона буде ходити в ночі від хати до хати і шукати петлюрівців, як погрожували їй бандити.

Була восьма година вечора, в снігах почулися кроки, відчинилися двері, і до кухні увійшли новоприбулі більшовики. Перший що зайшов, був мабуть, чи не начальник якийсь. Запитав тих, що досі бушували в хаті, якої вони військової частини. Діставши відповідь, він наказав їм вибратися, бо тут розміститься штаб. Бандити зірвалися з місця, вхопили непопатрані ще кури й покинули хату, не згадуючи вже про петлюрівців.

Новоприбулі звернулись до мами досить чемно, щоб вона зварила обід на дванадцять осіб. А самі, пішли до їдальні, посідали за стіл і чекаючи на обід, розглядали якісь пляни. Між ними було кілька командирів, колишніх офіцерів старої царської армії. Служниця знову пішла до курника, принесла нову партію курей і почала погратися з ними. Тим часом, більшовики почали розпитувати маму про батька і дітей. Мама, щось їм відповіла і пішла до кухні варити “обід” Коли о дванадцятій годині ночі страва стояла на столі, один з більшовиків запропонував мамі зпочатку самій покуштувати кожної страви. Вона мусіла це зробити, щоб більшовицькі командири не боялися їсти і не думали, що в страві є отрута. Вибрались вони з хати о третій годині ночі. Служниця прибирала посуду, а мама, не знала, що їй робити. Їй увесь час не виходили з думки перші напасники, які могли знову поверну-

тись. Іти до сусідів, щоб там переховатись, мама не мала уже сили. Тому залишилася в хаті і лягла спати, хоч і не могла заснути до самого ранку. Після того, вона три дні пролежала в ліжку, не маючи сили триматися на ногах.

За кілька день, родина мого чоловіка, перевезла маму і сестру Віру з чоловіком до мене, в село Ружичну, біля Проскурова.

* * *

Через кілька років, мама довідалася, що Федя зі своїм товаришем, тоді щасливо добралися до Кам'янця-Подільського, а звідти до Польщі.

А десять років пізніше, я відвідала село Немиринці, зайшла до тієї хати, де я і всі мої сестри й брати родилися, провели дитинство й молодість. Хата мала уже жахливий вигляд. У ній містилася школа. Кругом садиби не було тину, від овочевих дерев залишилися лише стовбури, не було уже ні квітників, що їх колись ми так плекали, не було навіть трави зеленої. Все винищено, немов після пожежі. Перебуваючи в селі я відвідала також наших знайомих селян, які дуже привітно мене зустріли й тепло згадували колишні часи.

НОВІ КНИЖКИ

Дарія Ярославська: Поміж бєбєгами. Повість. Видавництво “Київ”, Філадельфія, 1953. Обгортка Св. Гординського. Ст. 190.

У “Листах до Приятелів” названо цю книжку найцікавішою появою 1953 р. До певної міри це правдиве. Бо це саме книжка, якої прагне читацький загал. Повість, яка могла б знайтися в літературі кожного культурного народу. А в нас вона — рідким, небуденним явищем.

Це не значить, що наша література зосталась позаду. Але вона не має “сучасної” повісти. Отої аналізи щоденного життя, отого навітлення середовища,

отого прагнення побачити кращих чи типових представників середовища. Ото намагання здійснити був свого часу Іван Нечуй-Левицький, продовжував його Іван Франко та пробувала здійснити Ірина Вільде. Найкраще воно заповідалось у письменників розстріляного Ренесансу та це намагання знищила большевицька дійсність. А тепер Ярославська вводить нас знов у той світ, що його так прагне втомлена українська душа: дзеркало свого власного я, що підносить її понад гамірний будень.

Від появи цієї книжки минуло вже пів року, а досі немає про неї ніодної обширної згадки. Це ще один доказ на незвичність цієї появи, з якою офіційна критика не знає, що зробити. Яке знаменне те, що в “Листах до Приятелів” промовила читачка! Коли критика мовчить, тоді читацький загал перший висказався про неї. Коли б у нас уклали табелю “бестселєрів”, як це роблять американські літературні журнали, то “Поміж берегами” напевне стояло б на першому місці.

Дарма, що це картини з того часу, що його нерадо згадуємо: наше переселення. Та вже воно покривається поволокою минулого і виринає тут у новому світлі перед нами. Зудар гнаних, перемучених людей із самозадоволеним світом ІРО. А потім шлях у невідоме, за всяку ціну, щоб тільки якнайдалше від цього клубовища людей і змагань. **Л. Б.**

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС

З нагоди 10-річчя ЗУАДКомітету проголошено конкурс на оригінальний сценічний твір із проблематики української еміграції. Жюрі складається з видатних знавців літератури й сцени. Нагороджені твори стають власністю ЗУАДКомітету для майбутнього використання їх для театральної вистави.

Тому, що конкурс не обмежує авторів якоюсь визначеною темою чи напрямними, треба сподіватись, що викличе зацікавлення та збагатить нашу драматичну літературу.

При берегах творчості

Ясне мешкання письменниці привітно приймає кожного гостя. Впадаю туди одного зимового ранку, щоб поговорити. Між нами довгі, довгі роки, що в них багато діялось. Коли це ми бачились востаннє? Пригадуємо собі один зимовий вечір у сумерку притемненого міста. О так, була війна тоді, і прима-ра мандрівки стояла перед нами.

Я навіть пригадую собі тодішню розмову. Ми говорили про повість, що саме її закінчила письменниця. Повість про театр. Наш театр, що вносив подих великого життя в міста й містечка Галичини, а боровся зі злиднями й труднощами.

Так, ми тоді говорили про неї. Повість так і не побачила світу. Военні переходи і труднощі нашої мандрівки не дозволили на те. А тепер знову закінчилась повість і знов починаємо розмову від неї.

— Десять літ, кажу проминуло від тієї нашої зустрічі. Скільки треба було заходів, щоб нова ваша повість побачила світ!

— Так, багато пережила я “поміж берегами”. Вся наша мандрівка, люди, що їх доля кидала туди й назад, неймовірні ситуації.

— А що спонукало вас вибрати такі постаті?

— Цього не можу сказати. Але постать — це прапочаток моєї роботи. Цікава, небуденна або типова постать. Вона вражає мене якоюсь своєю рисою, якимсь своїм кроком. І я починаю приглядатись їй. Тоді шукаю середовища, що її видало.

— На те щоб ви зрозуміли краще постать?

— Ні, середовище — це самостійна студія. Воно таке ж важне, як і постать. Середовище кермується якоюсь ідеєю. На ній виростають постаті, а може й переростають його чи зостаються позаду. Та на тлі цього середовища щойно розгортається їх дія.

Перед моїми очима встають

постаті “Поміж берегами” Життя розгортається під суворим тиском большевизму, струсами галицької дійсності та самозадоволеними обр'ями Словаччини. Три середовища для людини українського пня.

Так, українське життя має їх багато. У різних займанщинах, на різних мандрівках. Письменниця розкаже, що її цікавить

Дарія Ярославська

уже нове поселення зі своїми проблемами. Вже зарисувались постаті перед нею...

— Коли працюю, похилена над своїми інструментами, все мигають передо мною оті постаті. Все бачу їх із нового боку. Вже й починаю цікавитись середовищем. Може і тому мрію тепер про повість із життя лікарів.

Правда, пригадую собі, що письменниця працює, як кожен із нас. У великому шпиталі, у тині стерилізатора. Тут, у восьми годинах механічної праці вміщаються думки, і мрії. Вони переборюють втому буденщини і ведуть кудись, далеко від цих блискучих інструментів. Але може й не так далеко. Бо всюди тепер бореться і терпить українська людина.

— А потім — хата. Оці три

кімнати, що ми їх спорудили з чоловіком так, щоб нагадували нам щось своє. Тут, серед картин і вишивок, уже “живемо”

— І творите, додаю.

— Так, пробую знов писати.

Та покищо стараюсь упорядкувати давнє до друку. Чи знаєте, що моя повість про театр друкується в Аргентині?

Радію дуже цією вісткою. Ота повість, що перейшла таку мандрівку, дійде врешті до читача! І заповнить простір, що лежить поміж “Полином” та “Берегами”!

А тепер — оглядаємо полиці з книжками. Все — англійська література. Письменниця розкаже про поодиноких авторів, що вносять багато нового в її світ. — Яке це щастя — пізнавати літературу в її оригіналі! каже. Знову щось, що нам подарувала наша мандрівка.

У тишині ясного мешкання виростає свій світ. Зовсім інакший від того, що його окружає, зовсім інакший від того, до чого змагає широкий загал. Серед квітів, картин і книжок ростуть думки, почування і мрії. А з них потім перетворюється щось, чого з хвилюванням чекає читацький загал.

Л. Буря

БЛАГОСЛОВЕННЯ СВ. ОЦЯ ДЛІЯ МАРІЇ ДИМИ

Ліга Українських Католицьких Жінок влаштувала в лютому ц. р. прийняття в честь б. голови організації Марії Дими. Тут о. монсеньор Кушнір передав їй благословення св. Отця з нагоди 30-ліття її громадської праці. Привітав її також представник Манітоського університету проф. Я. Рудницький, як першу українку, що закінчила цей університет у 1923 р. П. Марія Дима є співосновницею ЛУКЖ та довгі роки очолювала цю організацію. В минулому році вона взяла участь, як делегатка ЛУКЖ, у конгресі Світового Союзу Матерей у Брюсселі.

Відійшла небуденна мати

З далекої Англії наспіла вістка, що пройняла нас сумом. Дня 28. березня ц. р. у лондонському шпиталі св. Йосифа померла на 53-му році життя Юлія Писарева.

Наші читачки памятають напевне нарис її пера, що так вірно й глибоко змалював переживання безпритульних дітей. Вона зясувала також переходи своєї родини під час штучного голоду п. н. „Політична помилка“ (ч. 1, 1953) і випрацювала реферат про матір на рідних землях, що був зачитаний на конгресі М.М.М. у Брюсселі.

Не було, мабуть, жінки, що ширше і глибше збагнула б важкий шлях матері в ССРСР. Її життя — це немов один великий гимн материнству, пройнятий водночас найбільшим її горем.

Юлія Писарева — уродженка Галичини. Вона прийшла на світ у родині Кривих і дитячі й юнацькі роки провела у Львові. Тут вона закінчила вчительську семінарію і з усім запалом своєї юности пережила зрив першого листопада. Вкупі з сестрою Марусею вони зголошуються до шпитальної служби й працюють із вірою в нашу перемогу. Та доля хотіла інакше. Відплатний удар польської влади важко ударив родину Кривих: батька і двох сестер вивозять до Домбья, де вони пробули півтори року в концентраційному таборі. Та в цьому ж часі засвітив промінь щастя для Юлії. Вона пізнає молодого старшину-придніпрянца, що видужував після ран і вневдовзі стає його дружиною. Хоч була можливість поселитись їм у Львові, проте молоде подружжя вибирає ближчу батьківщину чоловіка. Була віра у можливість праці, у службу своїм, було бажання втримати виборене та здобувати далі. Та цей їх шлях показався тернистим. З перших же років чоловік Юлії Писаревої стрічається з утисками й переслідуваннями. Та подружжя не падає духом. Юлія Писарева працює в школі

і поглиблює своє знання. Вечорами відвідує вищу школу, кінчає її і це дає їй право викладати рідну мову і літературу в вищих клясах. Вона сіє в серця юнаків зерно любови до рідної мови.

Та Юлія Писарева є також матір'ю. Два сини виростають під її вдумливим проводом і вона вкладає всю свою душу у їх формування. Приходить жахливий голод 1933 р. і з її нарису „Політична помилка“ бачимо її велитенське зусилля врятувати свою сім'ю у тому часі. Допомогу, що їй дала родина з Галичини у тому часі, не забувають їй. Коли настала Ежовщина, арештують її чоловіка, а згодом і її. „Гуманна“ влада розбиває безпощадно цілу родину і кидає двох її синів до дитячих притулків.

Юлія Писарева дістає засуд на заслання в таборах далекої півночі. Їде з важкою раною в серці: де чоловік і беззахисні діти? Нелюдський режим каторги відбивається об її внутрішню гідність. Вона упадає нераз під його тягарем та віра в Боже Провидіння, гарячі молитви надають їй знов сили. Немов у відплату за те стається щось неймовірного: Лист її до Надії Крупської з проханням провірити її справу, знаходить послух. Юлію Писареву звільнюють, вона повертається на Україну і починає шукати своїх синів. Оцей її шлях по дитбудинках стає знов важким допитом та скорбна мати добивається свого: їй повертають дітей. І тепер знов тверде наполегливе зусилля: праця над душею дітей, над відзисканням того усього, що вона змалку у них уложила. Тому й так глибоко вглянула Юлія Писарева у душу безпритульної дитини, тому вона так тонко вміла віднайти у ній первні добра, що привалені поганими звичками та озлобленням на суспільний лад.

Вибухає війна і здавалося б, що Юлія Писарева вже зможе довершити своє виховне діло.

Юлія Писарева

Та насуваються знов большевики і вона пускається у невідому дорогу. А зла доля війни розлучає її в дорозі з синами і вона вже самотня, посувається далі, шукаючи своїх синів. Надаремне — змела їх воєнна хуртовина. Юлія Писарева на еміграції поселюється в Англії — все ж ближче до рідної землі, все з надією відшукати синів.

І тут, працюючи в кухні, Юлія Писарева знайшла час продумати свій шлях. Вона стала писати. Заслання, поворот, безпритульні, голод, горе матері — все це справи, з якими хотіла поділитись суспільством. Із важкого власного досвіду черпала вона — без ненависти й погрози, а тільки з людського почуття великої кривди, яку їй та іншим матерям заподіяв жахливий режим. І з цього її намагання вирости спомини, що стали справжнім людським документом. У глибині своєї душі вона присвятила їх своїм синам, що колись може прочитають їх та знатимуть, що переживала їх мати. Та з них лине біль української матері взагалі і з них може вичитати кожен про скорботний шлях, що ним проходить мати в жахливому режимі ССРСР.

Л. Б.

На соняшному побережжі

Хто не чув про соняшну Маяму, обвіяну морськими вітрами?

На далекому соняшному побережжі примістилось поселення, що дає відпочинок і відпруження втомленій людині. Коли зимові вітри віють по Америці, мріють усі про цей радісний куток землі. А хто поклав багато зусиль у своєму житті, той мріє про тиху, спокійну старість над берегом океану.

Невеличка українська колонія Маямі втішається благами цієї країни. Та сонця, моря і свіжого вітру мало: хочеться свого гурта і рідного слова. Поволі наладується українське життя. Є тут греко-католицька церква, Горожанський Клуб, Відділ США, Відділ УНС і Відділ УККА. Жваво працюють і часто сходяться ці установи. Та як воно було на початку?

Українське поселення в Маямі невелике та з недавнього часу. Тому й не диво, що коли в 1949 році заходились наші жінки коло створення Відділу США, не пощастило. Замало було тоді жінок і ця справа відтягнулась.

У січні 1952 року ті самі жінки згуртувались у сестрицтво при греко-кат. церкві. Воно стало успішно працювати. Та показалося, що ширше розгорнути роботу яка охоплювала б усі ділянки освітнього і громадського життя, сестрицтво не мало змоги. А також до сестрицтва могли належати тільки жінки греко-кат. віровизнання. Тому сталося так, що вже у лютому 1952 року постав у Маямі Відділ США, що дістав число 17. На основних зборах приступило до нього 19 членок, які вибрали таку управу: Д. Кочодан — голова, К. Криховецька — містоголова, А. Наконечна — секретарка, А. Магала — касієрка. Нововибрана управа приступила до праці.

Першим обов'язком, що ляг на новостворений Відділ було придбання фондів на народні

цілі. Це вимагало напруженої праці. Відділ почав улаштовувати забави, пікніки та інші імпрези. Членки вложили в це багато зусиль, прибираючи домівку та готуючи смачні українські страви. Такі сходи оживили товариське життя в Маямі та дали за два роки поважний дохід. 17 Відділ США зложив на церкву 1,219.33 дол., на

Юстина Маїк, голова 17 Відділу США в Маямі, Флорида

УКК 10 дол., а на Централю США 36 дол.

Окрему увагу присвятив 17 відділ культурно-освітній роботі в Маямі. Хоч небагато тут дітей і молоді, проте жінки стараються притягнути їх до співпраці, щоби зв'язати якнайтісніше з українським гуртом. Відбулося декілька імпрез під дбайливим керівництвом проф. Подубинської, в яких брали участь наші юні артисти. Про ті імпрези звітувало вже "Наше Життя".

Окрім того старається 17 Відділ США приєднати якнайбільше молоді у свої ряди, бо розуміє, що молодь — це запорука нашого майбутнього. З радістю може сказати, що наймолодша членка США, 18-літня Зоря Подубинська, студентка Маямського університету, виступає часто перед американцями з промовами про Україну. Окрім того талановита Зоря намалювала ікону Вознесіння Пресв. Богородиці для нашої

церкви. Цей образ посвячено на Успеніє Пресв. Богородиці.

17-й Відділ намітив у своєму пляні навязати зв'язки з YWCA. Членки розуміють, що їх завдання працювати не тільки в українському крузі, але й поширювати відомості про українську справу серед американців.

Як бачимо, — за два роки зроблено чимало, коли взяти під увагу, що в Маямі небагато людей, живуть розкинено і щойно від недавня живуть зорганізованим життям. Тому уступаючий уряд 17-го відділу США у складі: Ю. Маїк — голова, Т. Дмитрів — рек. секретарка, М. Ждан — фін. секретарка, А. Магала — скарбничка, заслуговує на щире признання. До нового уряду увійшло декілька нових осіб, а це запорука нових досягнень. Управу творять: Юстина Маїк — голова, Юлія Вишневська — містоголова, Франка Зиблікевич — рек. секретарка, Марія Ждан — фін. секретарка, Ангела Рій — скарбничка і Анна Наконечна — заступниця. Відвідувачки хворих: Анна Запф, К. Криховецька. Забавовий Комітет: пп. Зедайко, С. Бредзіс, Воловняк, Візнак, Контрольна Комісія. А. Магала, Різник, Остапок. Треба побажати їм, щоб вони й далі гуртували українську громаду, дбали про її фінансову підставу та гідно репрезентували українське жіноцтво на соняшному побережжі. Щоб виявити свою службу українській ідеї 17-й відділ США прийняв світле ім'я Олени Теліги.

Ф. Зиблікевич

Святкування роковин О. Басараб

Тридцятьліття смерті бл. п. О. Басараб вшанували жіночі організації вочистими академіями. У Нью Йорку відбулось це свято 14. лютого з рефератами п. Марії Біляк і др. Софії Рабій-Карпінської, в Торонті того ж дня промовляла п. Оленка Мишник, а в Буенос Айресі дня 13. лютого п. Оксана Романишин.

КОМІТЕТ МІЖНАРОДНОЇ ЖІНОЧОЇ ВИСТАВКИ

Дня 22. лютого відбулись ліквідаційні збори Комітету МЖВ за минулий рік. Загальний звіт із праці подала голова Катерина Пелешок. Слідували звіти секретарки п. Бартко і скарбнички п. Степаняк. По дискусії уділено абсолюторію управі та ухвалено приступити і в цьому році до участі в виставі.

Слідували вибори нової управи, до якої увійшли: п. К. Пелешок, голова; д-р О. Плаксій, 1-ша містогорова; п. С. Галичин, 2-га містогорова; п. З. Лавришко, секр.; п. М. Головей, скарбник; голови Комісії: п. Ю. Кулчинська, організаторка; п. М. Яворська, інформація; п. Д. Степаняк, мистецька; п. М. Макарушка, господарка; п. І. Повзанок, пропаганда; п. І. Рожанківська, програмова; п. І. Бенцаль, фінанси. Контрольна Комісія: п. О. Томашівська, голова; п. Сагайдаківна і п. Н. Хомут, члени. Делегатки до Міжн. Вист. Комітету: п. К. Пелешок, п. д-р О. Плаксій та п. М. Демидчук.

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Ще до квітчастих узорів

(Уривок із листа)

У вільних хвилинах шукаю розв'язки, хто і як повинен вести народне мистецтво. Факт є, що воно знайшлося тепер в чужому оточенні і мусить тут знайти своє місце. Однак треба пам'ятати, щоб провідна нитка мала свій нерозривний зв'язок із початком.

Ще у Львові чула я від наддніпрянок, що українські взори там тільки геометричні і тільки чорні з червоним. Та всеж признавали, що тепер там запанували квіти. Можливо, що квіти прийшли до нас ззовні та котрий народ є без впливу на себе і від себе на других? Мандруючи по інших країнах, я приглядалась до мистецтва інших народів. Всюди я стрічала квіти, але ніколи такі, як на Україні. Якщо квіти перетворились уже в народній творчості,

то чи не можна вважати їх нашими?

Юлія Білецька
Барон, Виск.

Ми дуже раді, що Ви висловились до проблеми квітчастого орнаменту у вишивці придніпрянської України. Її вже давно треба передискутувати. Є знавці, що займають інакше становище до квітчастих мотивів. Ми також прихильємось до думки, що квітчастий орнамент прийшов у природній еволюції до вияву на всіх українських землях рівночасно. У дальшому подаватимемо авторитетні голоси, що обґрунтують наше становище. **Ред.**

АНКЕТА НАВЧАЛЬНИХ СТАНИЦЬ У НІМЕЧЧИНІ

Облік навчальних станиць уже закінчується. Свої бюджети предложило п'ять доповняльних шкіл і чотири садки, що мають патронати у Відділах СУА. У цілому обіймають вони 205 дітей. Число дітей ще невелике. Та вони дістають правильну науку українознавства і смашний підвечірок, що їх піддержує фізично.

Десять учительських сил навчає їх. На початку треба було переконувати батьків, щоб посилали дітей, і це коштувало вчителів багато труда. Та це вже налааднано і дві сотні дітей є під опікою Відділів СУА.

Комітет "Мати й Дитина"

У МАРІЙСЬКОМУ РОЦІ

У травні ц.р. відбудеться у Ф і л а д е л ф і ї Маріологічний Конгрес. Для підготовки імпрез конгресу, шкільної програми дня 16. травня та академії 23. травня, створився окремий комітет під головуванням о. Мирона Головінського. Від Союзу Українок Америки увійшла туди секретарка Гол. Управи п. Катря Ярош.

СПРАВЛЕННЯ НЕДОГЛЯДУ

У ч. 4 зайшла прикра помилка в нарисі М. Гриньовської "Лінія партій" На ст. 32, в першій шпальті горішні 33 стрічки повинні стояти на кінці, а долішні 29 на початку. За цей прикрий недогляд нерепрошуємо наших читачок.

Посмертна згадка

Довголітня членка 23 Відділу ВУА **Марія Олексин** попрощалася з цим світом, проживши 60 літ. Померла 15. березня ц.р. Походила з с. Терло, пов. Старий Самбір. Впродовж довгих літ була чесною й обов'язковою членкою. Полишила в смутку чоловіка, чотирьох синів, дві дочки і тринадцять онуків.

Членки СУА провели її з відзнаками в останню дорогу. — В. Йй П.! **А. Назаркевич**, секр.

ДИТЯЧА КОЛЯДА

(до світлини на ст. 7)

Із наших поселень на південній кулі наспіло повідомлення про коляду, що її вперше перевели там діти цього року.

В Австралії членки Союзу Українок у м. Ньюпорт підготували віршований вертеп (авторка п. К. Стратій) і обійшли з ним українську громаду. Управа СУА подбала про однакові гуцульські вбрання, які пошила голова Філії О. Малинка, а вивчення вертепу припало на вчительку місцевої школи М. Дейко. Діти заколядували 29 фунтів, що їх призначено на будівлю української школи.

У Венезуелі теж на Різдвяні свята та на Йордан наші діти вперше пішли колядувати. Дітей поділено на кілька груп. Вони зодягнулись у народні строї і з великою звідною в руках відвідали всіх мешканців Каракасу. Скрізь вітали їх дуже прихильно, а то й зі сльозами в очах. Діти теж зворушені були нашими стародавніми обрядами, що стільки радості приносять. Заколядували 837 боліварів, що їх призначено на дитячий садок при Обеднанні Українських Жінок у Каракасі.

ЗАВВАГА

У цьому числі подаємо звіт доповідання з січневих зборів та імпрез. Через звіт із річних зборів Гол. Управи СУА подамо всі дальші звіт доповідання в черговому числі.

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

THE UKRAINIAN MOTHER IN EMIGRATION

When the Ukrainian mother had been abandoning her home in her native land, she had little realized what a hard, trying life was in store for her. In fact she had been manaced not only by starvation, by cold and the threat of bombs. She perceived that in the unrest of wandering her educational principles will be shaken, that a foreign country may alienate even her child. Still she had no choice. The training of children within the bolshevik system of atheism and denouncement debarred her from educational influence. Hence she chose the other road. Thus she had anyway some probability of educational work.

The period of remaining in the camps was the beginning of educational work in foreign countries. The crowding together of families in a small area, the pressing of several families into a single room, the uncertainty of tomorrow in the time of repatriation were here a serious hindrance. The Ukrainian children in the camps were growing sensitive and nervous and were developing prematurely. Finally came the resettlement, though not for all. A large number of Ukrainian mothers was still left behind in the camps. These were the hard core refugees whose half-starved existence without a future still continues.

The resettled mothers in foreign countries were to face new difficulties. The different climate also to weaken the health of mothers and children and the reestablishing of home required the straining of all strength. Both fathers and mothers had to go to work. The child had then to be left under the care of neighbors,

and if he was a youngster, he went to an alien school.

This again limited the educational influence of the mother. Her time for remaining with her child was diminished and thus her watching over her child's growth could not be so vigilant. The Ukrainian mother had at once become aware of the menace. Therefore she utilized this short time she remained with her child most profitably. She tried to answer accurately the child's questions, turning his interests to proper channel, and explained to him the surrounding phenomena. However, soon came before her the problem of training her child in the outland.

In the school the newcomer's children usually face ridicules or scornful conduct toward them, because of their lack of knowledge of the language and customs of the country. True, the child learns the speech swiftly, yet at the same time there may form in his mind either a hostile attitude toward his classmates or he may begin to feel ashamed of his origin. Both reactions are not desirable. The mother's task, or of both parents, is then to restore the equipoise of the child in this respect. Also to imbue the child mind with selfconfidence, to give instruction about the Ukrainian people and its wanderings in recent years, as well as to help him find proper relationship to his environment.

After this menace is overcome, the Ukrainian mother strives to convey to her child some of the tasks she has taken with her when leaving for the strange lands. The Ukrainian child begins to inform his milieu about Ukraine and its

people. In the school, at the children's gathering and outings — everywhere — the Ukrainian child knows already what to say of himself and his people.

The Ukrainian mother in emigration is endeavoring to raise her child to be a good citizen of the new land, as well as to make him remember the soil of his parents. Her offspring must continue her work — to inform the world of the wrongs done to Ukraine by the bolshevik regime.

The Ukrainian women's organizations are helping her ardently in her assignments. Through the efforts of the Ukrainian National Women's League of America there was published a treatise entitled "Colloquial discourse with mother" which is assisting her in the daily needs for training the child. At the meetings of its branches the educational problems are frequently discussed. The women's organizations are conducting kindergartens and clubs as well as arranging performances for the children.

In 1953 the Ukrainian women's organizations of United States and Canada have started a wide relief action for the sake of the children in the camps in Germany and Austria. The Ukrainian women's organizations there have put in operation kindergartens and schools which have patrons beyond the sea. Thus the resettled mothers are trying to aid the mother left behind in Western Europe in her educational mission.

B.

THE UKRAINIAN PRINCESS HANNA

The pallid leaves of the old Ukrainian chronicles give clear principal features of one of prominent figures of Middle Ages in Ukraine, the Princess Hanna, wife of Prince Roman. The Ukrainian women are at the present time inquiring into these annals with special interest since they reveal the picture of the mother of the Ukrainian King Daniel Romanovich who received the crown from the West, from the Pope of Rome, in recognition of his resistance to the Turco-Tartar invasions. This date is now singled out by the Ukrainians throughout the free world.

Because of continuous aggressions by the Asian nomads the center of the Ukrainian national life had been transferred in the twelfth century to the western Ukrainian lands where reigned Prince Roman who united the western Ukrainian provinces and formed strong defensive bulwarks against Mongolian invaders. However, he was bound at the same time to ward off encroachments of his western neighbors. He died in 1205 in the battle with a Polish Prince who was trying to take the Ukrainian provinces under his sway.

At that time appeared on the political scene Princess Hanna, Roman's widow and mother of two small boys, Daniel and Basil. She undertook a grave task — to struggle to save and preserve the Ukrainian state. For there was a real danger since the neighboring Princes, taking advantage of Roman's death, were trying to usurp the power in the Western Ukrainian provinces.

A mortal danger to the Principality as well as to the widow and her sons, in particular to Daniel, who was the legitimate heir to the throne. Hanna was forced to flee abroad, to the Polish King. Afterwards she left her son Daniel with the Hungarian King and returned home to continue the contention for her son's prerogatives. She used all possible channels to reach her goal.

At last, with the assistance of

Volhynian noblemen (boyars) who remained loyal to the legitimate dynasty, Princess Hanna brought her son Daniel from Hungary. Still she had to continue struggling for long time for her son's throne. She established her home in Volhynia where she lived with her sons and made repeated attempts to attain her aim.

In 1212 Daniel married the daughter of the Prince of Halich and thus became the heir to the throne of this province.

Then Princess Hanna terminated her civilian life, full of dramatic moments and significance, and entered a convent where she remained for 34 years, until her death. The annals testify that she was following her son's activities even from the convent. And when in 1253 Daniel was hesitating about his momentous step and turned to his mother for advice, she counseled him to ally by treaty with the Pope, to unite the country and to accept the crown.

The historians attest that King Daniel was largely indebted to his mother Hanna for the restoration of the Western Ukrainian state.

Treading the dangerous road to her goal, owing to her natural sense and diplomatic skill, her perseverance in the decision to reclaim the might of the state of her husband, — Hanna finally reached her end and saw in her declining years the Ukrainian Galician-Volhynian state reunited under her son Daniel's rule. **P.**

A NOTED UKRAINIAN MOTHER IS DEAD

Julia Pisareva, a prominent Ukrainian educator, died recently in London. She had been persecuted by the bolshevik government, and her children had been forcibly taken away from her and exiled to distant north. In her last years she had been writing much about the plight of mothers under the bolshevik regime.

We owe to her knowledge the

UKRAINIAN DISHES

Cabbage with Tomatoes

- 1 medium head cabbage, shredded
- 1 cup boiling water
- 1 lb. fresh tomatoes, scalded, peeled and quartered.
(a 16 oz. can of tomatoes may be substituted)
- 1 medium onion, chopped fine
- 1 T. bacon fat or butter
- ½ cup sour cream
- 1 T. flour
- Salt and pepper to taste

Boil cabbage in the water for 20 minutes. Drain well. Melt fat, and brown onions in it slightly. Add the tomatoes and simmer for 10 minutes. Add the well-drained cabbage and bring to a boil. Blend sour cream and flour and add to mixture and again bring to a boil. Season to taste and serve.

Boiled Fish and Vegetables

- 2 cups mixed diced fresh vegetables
- 4 cups water
- 1 bay leaf
- ¼ tsp. pepper
- 1 tsp. salt
- 1½ lbs. fresh fish*
- 2 T. butter

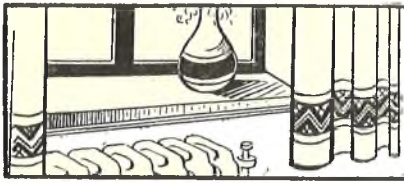
Cook vegetables in water until done with bay leaf, salt and pepper. Remove vegetables to warm place and reserve bouillon.

Clan fish, and boil in bouillon, either whole or cut in individual portions, for ten minutes. Remove fish to platter and garnish with the cooked vegetables. Brown butter and pour over fish.

Boiled new potatoes are a nice accompaniment to this dish.

* Do not use too oily a fish; rather one with dryer flesh such as, Pike, Halibut, Bass, Cod, Flounder, or Perch.

essay on the educational difficulties of the Ukrainian mother which had been read at the M.M.M. congress in Brussels.

У НАШІЙ ХАТІ

Компост

Для кожного городця компост є конечний. Жаден штучний погній його не заступить. Чи то до вазонків, чи під рожі і квіти однорічні та зимотривалі, чи для городовин або травника, без ужиття компосту годі сподіватися добрих вислідів. По городових крамницях продають його, „баскет“ по 50 центів, але купованого, все є купо.

Дуже легко можемо мати свій власний компост, а саме з таких речовин, що їх викидаємо на сміття. Коли ті відпадки скидатимемо на купу і вони перегниють, дадуть вони за два роки городовий погній, якого наш город все потребує.

Компостову купу закладаємо звичайно весною, коли робимо порядки в городі. Всі коріння бурянів враз із землею, як перію та кульбаби, листя, викошену на травниках траву, виполені буряни, бадилля відцвілих квітів та гичку городовин, лушпини, які остаються при їх очищуванні, скидаємо на купу, десь у куті городу, найкраще в тіні дерева. Купа така не повинна бути ширшою як 5 стіп (футів), довжина залежить від простору, яким розпоряджаємо. Висота з початку повинна бути 6 стіп (фітів). Купа з часом осідає і по році є не вища, як 3 стопи (фіти). По заложенні такої купи, додаємо паленого меленого вапна (можна купити у городових крамницях (гарден стор) по 1.40 дол. за 100 фунтовий мішок). На купу довжини 8 стіп виходить один такий мішок і вимішуємо його. В другій половині травня, даємо на плоский верх свіжо заложеної купи 6 цалів (інчів) городової землі. Земля ця притискає та спричинює гниття ски-

даного. На тій землі висаджуємо в двох рядах по 3 зернятка гарбуза, у віддалі 10 цалів (інчів). В короткім часі гарбузи розростуться і закриють купу. Своім корінням, котре сягає аж до землі, пускають вони кисень до середини компостової купи і в той спосіб пособляють розкладові. З гарбузів маємо користь, бо на компостовій купі вони виростають дуже гарні і великі.

Пізно восени перекидуємо цю купу і знов даємо вапна, але лише половину того, що ми дали весною при закладанні. Наступної весни перекидаємо, даємо знов половину нормальної давки вапна, засіваємо гарбузами, так як першого року. Зімою минулорічна компостова

купа перемерзне і вже весною, по двох роках, маємо готовий компост. Щоб його уживати, пересіваємо його чи то решетом чи на рафі. Частини, що ще не перегнили, викидаємо на нову компостову купу, де вони за рік, таки розложаться.

Деколи, особливо першого року в сухе літо, добре є кілька разів сильно підляти посаджені на компостовій купі, гарбузи.

На компостову купу не вільно кидати каміння, скла, бляшанок, а особливо шкідливий є попіл з камінного вугля. Також бурянів з насінням не слід скидати на компостову купу, бо це насіння має велику силу кльчення і разом із компостом може дістатися в город.

Роман Коцик

ПЕМО МОЛОКО

Давніш ніколи не прийшло б нам на думку пити до обіду молоко. Молоко пили діти, а доросла людина хіба колись випила склянку гарячого молока, коли простудила горло. В літі смакувало нам квасне молоко, перемішане зі сметаною.

А в новому краю зустрілись ми з тим новим звичаєм. І справді, чому ні? Обідова перекуска звичайно невеличка, чому не можна підкопити її склянкою молока? Воно ж має корисні складники, відсвіжує й смакує. А що нібито не годиться до мяса — смішний пересуд! Годиться до всього!

І так стали ми пити молоко. Показується, що не ми одні. Недавно тому читаємо в німецькому часописі, що спожиття молока в Німеччині страшенно зросло. Німці завважують, що молоко пють тепер навіть... студенти, що давніш нічого по-

за пивом до уст не брали. Отже й тут перемогла доцільність цю стару, нездорову звичку.

А тепер показується, що молоко повинні пити в першу чергу молоді красуні, або такі, що ними хочуть бути. Бо воно має кальцій і фосфор, складники, потрібні для наших нервів. А відпружені нерви — це добре самопочуття, це життєрадість і гумор. А це відбивається на нашому лиці, на ході, на рухах. Кожен признає, що така погідна, вирівняна жіноча постать більше подобається, як зажурена й нервова.

А кому важко привикнути до того Божого дару, нехай спробує кілька молошних мішанин. Їх приладжують тепер для спортсів і видужанців. Та смакують вони кожному, хто їх покуштує, зокрема дітям.

ВЕСНЯНІ ПРОХОДИ

Тепла погода і довгі вечори спонукують нас до проходів. Хоч які втомлені приходимо до хати, проте хочеться вхопити хоч трохи свіжого повітря по пізному обіді. А що вже казати про дітей! їм конечно пробігати після шкільного дня. Тому по щоденній лекції, яку батько пророблює з ними — ще годинка серед зелени!

Як добре зробить дітям ця прогулянка до парку! Сидження у школі неволить дитячий організм, а в тісному мешканні нема де побігати. Дитина ж потребує руху! Від цього залежить її апетит, її енергія і врешті її ріст. Не лякаймося того, що вона розібе коліно, або заплямить штанята. Це належить так до дитячої життєрадості, як і повітря, яким вона дихає, чи сон, що її скріплює.

А повернувшись додому — треба ще щось зісти. Та вже не можна навантажувати шлунка важкою стравою. Риж на молоці, пшеничні крупки або молоко приправлене шоколядою або медом і дитина не піде спати голодна. А по прогулянці засне дуже скоро.

ЛІТНІ ВАКАЦІЇ

Приходить час літніх відпусток після річної праці, які треба використати в належний та найкращий спосіб. Особливо, це важливо для дітей, які примушені жити цілий рік у місті. Для відпочинку мусимо вибрати місце, де б ми могли знайти, крім зміни оточення, душевний та фізичний спокій, не забуваючи при цьому про спокій наших чуттєвих змислів.

Пам'ятаймо, що добра погода, свіже повітря, сонце та вода допомагають укріпити наше здоров'я, додаючи сили на цілий рік наперед. Вибір місця для відпочинку залежить від бажання та від можливостей для кожного використати свою відпустку якнайкраще. Але мусимо вживати сонця та купання в розумний спосіб, щоб не ушкодити організму.

При виборі місця відпочинку

грає роллю висота місцевості, близькість лісу, доброго купання, прогульок та спокійного оточення. Люди хворі або вичерпані працею повинні порадитися з лікарем при виборі місця для відпочинку. Що ж до дітей, то головна річ для них, щоб вони, крім вище наведеного, мали ще товариство інших дітей для спільної гри. Тому добре посилати дітей до пластових таборів або до відпочинкових осель. **Др. Зоя Плітас**

ДЕЩО ПРО МОРСЬКУ РИБУ

З літньою порою треба нам змінити дещо харч. Ще немає властивої спеки, але вже не хочеться їсти мяса й товстих страв. Продумуємо, якби то облегшити наш стравоспис. Бо ж силу таки черпати треба до щоденної праці.

Таким корисним літнім харчем є морська риба. Чомусь уникаємо її, навіть коли у пісні дні ставляємо рибу на стіл. Все більше тягне нас до коропа чи лина, що з ним знайомі ми ще з рідного краю.

А морська риба така ж поживна. Приморські країни, як Англія і Скандинавія у літі переходять зовсім на рибний харч. І не лякаються морської риби, яка стає тоді важним харчевим продуктом.

Дехто не любить запаху морських риб, що мають свій окремий присмак. Та цьому можна зарадити певними засобами. Рибу можна на кілька годин перед приправленням покропити цитриновим соком, або натерти дрібно січеною петрушкою. Це притримає їх запах і додасть м'ясові риби доброго смаку.

Та й не тільки в літі, а й цілий рік треба користати з тих можливостей. Бо наш стравоспис мусить бути різноманітний та обіймати різні складники.

Якщо дитячі черевки витираються на носиках через злу навичку дитини човгання носиком по підлозі, то випавайте носики пастою, витріть насухо й намастіть шеляком. Можна дати дватри покриття шеляку. Носики збережуть свою новість і не будуть зашкрябуватись.

ПОДЯКА

Стараннями 6 Відділу США в Рочестер, Н. Й., дня 14. лютого ц. р. відзначено жалібною академією 30-ліття смерті героїні Ольги Басараб. Членки 6 Відділу складають найсердечнішу подяку: пані Л. Барвінок-Карабінович за авторство інсценізації з останніх днів життя героїні у 4-ох відслонах, рівнож за фахове і дбайливе режисерство та мистецьке виведення інсценізації, як і за всю неструдиму працю в культ.-освітніх імпрезах минулих років у нашому Відділі; пані Климців за відспівання американського гимну; паням Повх, Шиш, Зелез, панам Пружняк, Сніженко, Касіянчук за труди в підготові і відігранні роль в інсценізації, а паням Стефі й Зіні Івасів за деклямації.

Анна Мельник, голова.

ДОМАШНЯ ПОМІШНИЦЯ ЗА СТО ЛІТ

Одна американська газета переглянула свої оголошення за сто літ і подала зіставлення, як пошукували домашніх помішниць. Сто літ тому можна було ще прочитати: Куплю молоту невольницю, що знає варення та всі хатні роботи. Вже п'ятдесят літ пізніше оголошення звучали: Шукаю куховарки, що вміє добірно варити. Платня 10 дол. місячно. А за останніх 50 літ ситуація ще більше змінилась. Тепер пишуть: Окрема кімната з купальнею для куховарки, що вміє добре варити. Два вільні дні в тижні. Платня 30 дол. тижнево.

Справите малій дівчинці велику приємність, коли зготуєте їй хатку для ляльки. Це можна зробити без кошту з двох скриньок із помаранч. Поставити скриньки одна коло одної, щоб переділки творили другий поверх. Буде дво-поверхова хатка з чотирма кімнатками. Хатку треба умеблювати. Різні маленькі коробочки додаються на меблі.

На зміну адреси треба долучити 10 ц.

Українська вишивка

ВИШИВАНА БЛЮЗКА

У літі придасться нам легка найлонова блюзка, гарно вишивана. Її крій рагляновий, із невеличкою обшивкою біля шиї і пазушкою. Такою ж обшивкою викінчені дули.

Роскішні

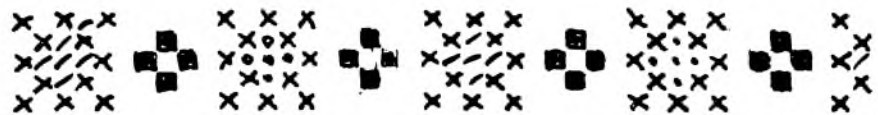
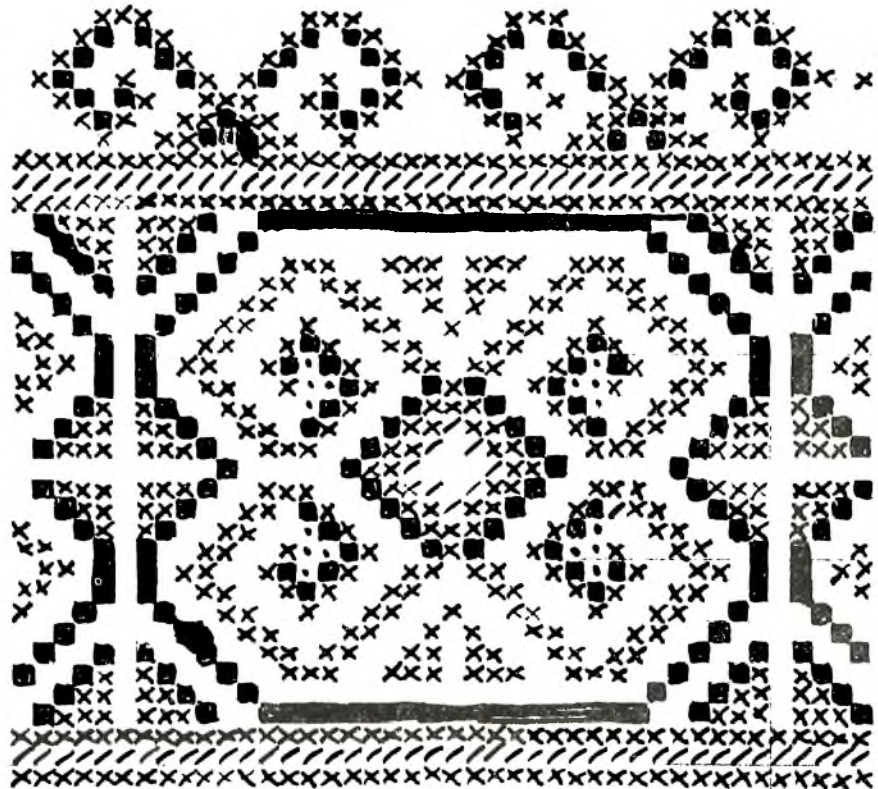
ВИШИВАНІ БЛЮЗКИ

з найлону й батисту
знайдете
на кожну
величину

в КООПЕРАТИВІ „БАЗАР“
822-823 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

ВЗІР ДО БЛЮЗКИ

Вуставка до блюзки, викона-
на хрестиками у чотирьох кра-
сках: чорній, помідоровій, жов-
тій і зеленій. Помідорова х х,
ч. 946, жовта ч. 743, зелена
/// ч. 906.

Борщ

(у посудині під тисненням)

Потрібно:

- ½ ф. мяса з кістками
- 1 ф. мішаної городини
- 1 ф. буряків
- 1 ложочка січ. зеленої петрушки
- 2 зубці часнику
- ½ склянки сметани
- 1 ложка муки
- 1 цитрина, сіль, цукор

Мясо помити, вложити до посудини, залити двома квартами води, наставити контролю на 15, варити 15-20 хвилин, від хвилини, коли зачне дзвонити, зменшаючи вогонь. Остудити впродовж 5 хвилин, а потім під холодною водою. Відкрити, додати почищену й покраяну горобину, буряки цілі обібрані, замкнути, наставити контролю на 15 і варити від хвилини дзвонення 10 хвилин, зменшуючи вогонь. Прохолодити, як звичайно, відкрити і вийняти мясо, кости й буряки. Розколотити муку у дрібці води, влити на кипячий вивар та заварити, не накриваючи посудини.

Буряки втерти на терці від городини й додати до вивару. Розтерти часник із сіллю і додати до вивару. Додати сметану, доправити до смаку соком із цитрини, сіллю, цукром. Залишити прикритий на пів години, щоб устоявся.

Курка в горобині

(у посудині під тисненням)

Потрібно:

- 1 курка
- 1 морква
- ½ головки капусти
- 1 ф. шпарагової фасольки
- 1 ф. картоплі

Курку почистити, покраяти на кусники, посолити, злегка поперчити і вложити у посудину. Влити два горнятка води. Наставити контролю на 10, варити 10 хвилин від хвилини дзвонення, зменшити вогонь.

Моркву покраяти на кусники, капусту теж на грубші кусники, фасольку почистити з волокон. Картоплю обібрати й покроїти на половинки.

Посудину з куркою прохолодити і відкрити. Відсунути мясо на бік, уложити горобину та картоплю, легко посолити. Наставити контролю на 10 і варити від хвилини дзвонення 10-15 хвилин. Прохолодити, вибрати все на полумисок, уложити, полити рум'яним маслом. Вивар зужити на підливу або юшку.

Печінка теляча

Потрібно:

- 1 ф. телячої печінки
- 1 ложка муки
- 1 яйце
- 2 ложки тертої булки
- 2 ложки товщу

Печінку сполокати, обібрати з болон, вирізати грубші жили, покраяти на кусники. Обмачати в муці, яйці і тертій булці. Розігріти товщ, зрумянити кусники печінки на ясно-золоту краску, а вже всмажені посолити. Зараз подавати.

Салата з зеленої фасолі

Потрібно на 4 особи:

- 1 ф. фасолі
- 2 помідори
- ½ цибулі
- 1 ложка оливої цитрини до смаку (сок)
- 1 ложка січеного кропу

Покроїти у скісні пасочки фасолі. Зварити у парі (небагато води) і поставити нехай прохолодне. Окремо покроїти дрібно цибулю. Попарити помідори і обібрати з них шкірку. Покроїти дрібно, змішати з фасолькою, і цибулею, посолити. Додати трохи зеленого кропу, доправити цитриною або оцтом. Додати оливу й вимішати. Уложити на селятирці на годину перед поданням.

Картопля з білою підливою

Потрібно:

- 4 картоплі
- закришка як до росолу
- пів цибулі
- ложочка муки
- трохи молока
- дві-три ложки сметани

Помити добре щіточкою картоплю однакової величини. Приставити з закритою, посолити і варити аж буде м'яка. У міжчасі зладити таку підливу: всмажити ясно на ложці масла цибулю, посипати мукою і зробити засмажку. Залити спершу молоком, розмішати, щоб підлива була гладка і нехай покипить кілька хвилин. При кінці дати сметану, вимішати і відставити. Посолити.

Вийняти готову картоплю, скоро обібрати з лущинки і залити на полумиску білою підливою.

Шпараги у підливі

Потрібно:

- 1 ф. шпарагів
- 1 ложка масла
- ½ ложки муки
- 1 склянка молока
- ½ ложочки соку з цитрини
- 4 ложки тертого сира

Шпараги почистити, обтягнувши шкірку з долини до чубку. Добре сполокати і зварити до м'якості у кипячій, посолений, легко поцукрованій воді. Розтопити масло, додати муку і підсмажити так, щоб лиш шум зробився. Залити молоком, розварити. Доправити до смаку сіллю і соком із цитрини.

Уложити шпараги на полумиску, залити підливою і посипати тертим сиром. Подавати з картоплею.

Бананове молоко

Потрібно:

- 1 банан
- 1 склянка молока
- сок із цитрини
- цукру або меду до смаку
- кілька ложок сметанки

Роздусити один банан вилками і вбити з склянкою молока. Приправити цитриним соком і посолодити цукром або медом. Застудити. Можна прикрасити битою сметанкою.

КУХОВАРСЬКА КНИЖКА

МЯСИВА

Ціна 60 ц.

з пересилкою 65 ц.

Замовляти в Централі СУА

Приспішеним темпом

Техніка поступає вперед і кожна функція нашого життя приспішується. Що й казати — і на варення їжі прийшла пора. І про те подумали винахідники! Треба вкоротити час приладжування, бо господина, як кожна людина, мусить ощаджувати час.

Та приспішуючи варення, не можна забувати про вартість складників. Їх треба теж зберегти так, щоб найбільше прислужились людському організмові. І тому варення під тисненням тут показалося доцільне. Бо приспішення заощаджує не лиш час, опал, але й мінеральні соли та інші складники.

Так підійшли ми до посудини, де страва вариться під високим тисненням т. зв. Press-cooker. У продажі є різномірні виміри. Вигідні є більші, які мають відповідні вклади, що розділяють посудину на три частини. Уживаючи одну посудину та один газовий пальник, можемо в тому самому часі приладити м'ясо, городину й картоплю. Та на початок можна вдоволитись меншою посудиною, що варить тільки одну страву.

Посудина під тисненням вигідна особливо в літі. Скорочує час варення, зменшує зужиття газу й не нагріває так хати.

Найбільш популярний є т. зв. mirro-matic. Це модерна посудина з різними удогідненнями, легка до вжитку й до чищення. Збудована так, що її можна виставляти на сильніше чи слабше тиснення, напр. м'ясо варимо при вищому, а городину при нижчому тисненні. Для родини з кілька осіб вистачить посудина 6—8 л. У гарячі дні літа стане у пригоді щодня. Напр., підготовляючи обід із трьох страв, варимо в посудині під тисненням те, що найдовше вариться, звичайно м'ясо.

Правда, ціна посудин під тисненням доволі висока, але завдяки цим користям вони в дальшому оплачуються. Уживаючи їх, треба точно придер-

жуватись певних вказівок та заховати певну обережність. Купуючи посудину, одержимо книжечку, в якій знайдемо всі вказівки, як її обслуговувати. Спочатку треба собі засвоїти всі засади, що торкаються приготування страви, часу варення та його закінчення. Коли вже страва готова, тоді треба остудити посудину під краном зимною водою, зняти вгорі контрольне кільце, щоб вийшла решта пари, а потім відкрити посудину.

Коли хто тільки спробує варити в такий спосіб та привчиться до вжитку цієї посудини, скоро збагне всі користі цього варення. Городина зберігає свій запах і краску, бо варення відбувається в малій кількості води, а властиво в парі з цієї води, без доступу воздуху, що виходить із посудини, коли страва починає варитись.

Можна також підварювати в цій посудині печені страви. Наприклад зварену начинену курку можна потім помстити товщем і прирум'янити в печі на сильному вогні. Її смак буде знаменитий, бо буде сочиста й запашна. Так можна поступити з кожною печенею чи смаженим м'ясом. Добре є до варення м'ясив додати по куснику всякої городини.

Юшки, варені в такій посудині, є знамениті. Складники приготувати наперед (напр. до борщу) і вкинути все разом до посудини. Буряки давати цілі, а по зваренні втерти на терці. Зварені юшку чи борщ підправляємо на кінці й лишаємо хвилину на плиті, щоб усе добре сполучилось.

І так цілий ряд прикладів вказує на велику доцільність посудини під тисненням. На початку літа добре обдумати нам чи не варто було б придбати її. Хоч це більший видаток, то в дальшому він нам оплатиться. Це допоможе в часі великих спек скоро й легко прохарчувувати нашу сімю.

Наталія Костецька

КАЛЕНДАР У ХАРЧУВАННІ

Попробуйте впровадити у Ваш сторовпис йогурт. Вранці до снідання або ввечері по вечері. Побачите, як добре це поділає на ваше травлення.

Хто хворіє на серце й нирки, повинен обмежити уживання соли. Городинна сирівка має мінеральні соли і це частинно заступить нам кухонну сіль у нашому організмі.

ВІДЧИЩЕННЯ ЗАБРУДЖЕНИХ РУК НА СКОРО

Страшно вам показати свої спрацьовані руки між людьми? Коли руки спрацьовані, то в тім немає нічого злого, але забруджені руки з чорними нігтями не мають виправдання.

Коли в поспіху потрібно на скоро відчистити запусені брудною працею руки, влийте в горняк трошки білильника (джавел), яким вибілюється білизну, і намочіть пальці одної руки, а потім другої. Відшуруйте бруд з під нігтів щіточкою. Після того вимийте руки милом в кількох теплих водах і закінчіть оцтом або цитриною, щоб знеутралізувати білильник і збутися його запаху. Витріть руки на сухо і зануріть нігті в скриньку пудру, щоб під кожним нігтем був біленький півмісяць. Буде краще виглядати ніж бруд. Накінці натріть руки кремом або гліцеріною і наложіть на руки старі рукавички, щоб під накриттям руки відійшли і спочили.

У кого шкіра дуже делікатна, нехай поступає з білильником уважно, щоб не подразнити шкіри рук. На загал білильник не шкідливий. На скоро потребу білильник дуже добре відмиває запусені руки.

За "Укр. Голосом"

Корисний законопроект

Шведський міністер суспільної служби предложив парламентові законопроект, згідно з яким кожна шведська мати, що вродить дитину, дістане від держави дарунок у висоті 270 корон. Окрім того запевнено їй безплатний порід на клініці.

ОЙ, МАЮ Я ТРИ МАТЕРІ...

Ой, маю я три матері та всі три хороші, —
Три матері, як три квітки, як три красні рожі!

Перша мати — Непорочна, як лілея біла,
Із Дитятком-Немовлятком, Пречистая Діва.

Друга мати — над Кубаню, над Дніпром, Лаборцем,
Земля наша, Україна, найкраща під сонцем.

Третя мати — що ж про неї гарного сказати?
Це ласкава, люба, мила, рідна моя мати.

Ой, маю я три матері та всі три хороші, —
Три матері, як три квітки, як три красні рожі!

Кость Вагилевич

КОЛИСКОВА НАРОДНЯ ПІСНЯ

Ой спи, дитя, без повиття
Поки мама з міста прийде
Та принесе три квіточки:
Ой первою — зросливаю,
А другу — сонливаю
А третю — щасливаю.
Ой, щоб спало — щастя знало,
Та щоб росло — не хворіло
На серденько — не кволіло.
Соньки-дрімки в колисоньку,
Добрий розум — в голівоньку,
А рісточки у кісточки,
Здоровячко у серденько,
А в устеньки — говорушки,
А в ніженьки — ходусеньки,
А в рученьки — ладусеньки.

Страшна пригода соловейка

Сидів він на галузці в кущику й співав щосили. Хотів заглушити верескливі теревені горобців, що перед сном базикали про свої справи. Його дратувало це безглузде цвірінкання.

Кущик, де він сидів, оточувала камінна огорожа, а далі розстелилася левада. З виструнченим дзюбом і надутою горляною виливав свій спів на леваду. Мав велику радість, бо його спів повертався відгомонем із луки. Тоді замикав очі й витягав ще дужче дзюбок, змагаючись підсилити голос. Його солодкий спів відбивався від камінної огорожі і перемінювався в м'яке срібло... Тимчасом зайшло сонце. Синява сутінь на леваді стемніла. Вже був би час спати, але він спяний гордістю, співав далі...

У наставаючій темноті вийшов чорний кіт. Він безшелесно біг по-під тином, коли нараз якась пташка пронизливо сповістила появу ворога. Все, що співало, щебетало, цвірінкало — відразу затихло. Кіт насторожено з піднесеною перед-

ньою лапкою пристанув і так застиг в очікуванні...

Тільки один соловей співав безупину. Він був так захоплений своєю піснею, що помітивши тишину, вважав її за вияв подиву для свого співу. Почув вправді тривожний сигнал пташки, але йому вдалось, що це крик заздрости. Тоді заголосив свою перемогу.

Кіт почав обнюхувати траву, поклався на черево, а по хвилині підскачів тихенько до кущика, звідки доходив до нього спів. Там побачив соловейка. Почав підсуватись ближче, обчислював точну віддаль і ладився до скоку... Його тіло тремтіло з нетерплячки, очі жарились жадобою, витягнув передні лапки, заперся об якийсь камінь... і...

В цій хвилині дунув вечірній, холодний вітер, від якого задривав соловей. Почув холод. І тепер усвідомив собі, що він співає в темноті, коли вже всі пташки позасипляли. І зрозумів, що ця тишина є наслідком запалої ночі, а не його прекрасного співу. Піднявся з галузки...

ГОРДА КВОЧКА

Ось сидить і ніч і день
Квочка у куточку,
Ніжки терпнуть — прямо гинь,
На гніздочку.
Так сидить вже тижнів три
Терпеливо
Бо звичай цей між курми —
І не диво.
Вже діждалась: стук, стук, стук
У шкарлупці
Ось і ціпята без мук
Всі на купці.
Злізла гордо із гнізда,
Сяють очі,
Втішна, пишна, мов зізда,
І кокоче.
А за нею діточка
Всі віночком,
І обсіли, мов квітки,
Горду квочку.

М. Матвієйко

точно в хвилині, коли кіт скопив його схопити!

Одна лапка кота вдарила по хвосту соловейка, два-три п'ячкя пурхнули, але соловейчик, навіть не оглядаючись, смертельно зляканий відлетів. ...А кіт упав у розгоні на камінь — у безсилій люті.

Степан Дмоховський

ВЕСНА

ДІТОВІ ОСОБИ:

- Діти
- Жайворонок
- Дві жабки
- Лелека
- Дятел
- Двое зайчиків
- Ведмідь
- Чотири квітки

Галявничка. На галявничці — діти. Співають.

ХОР

Вже тане сніг надворі,
Пливе туман, як дим.
Дзвенять струмки прозори
Під сонцем золотим.

Поглянь чому над гаєм
Летять униз хмарки?
Та це з чужого краю
Прилинули пташки.

Дивись, кружляють осьде.
Летять, летять до нас.
Скажіть нам, любі гості,
Чи справді вже весна?

ЖАЙВОРОНОК

Тінь-тінь! Тінь-тінь!
Чорніє ліс, струмок біжить.
А я лечу, веду пісні.
Тінь-тінь! (підстрибує)

ДІТИ

Чути пісеньку пташину.
Сонце гріти почина.
Любий жайворон, скажи нам,
— Чи насправді вже весна?

ЖАЙВОРОНОК

Уже в полях розтанув сніг.
Уже в яру струмок побіг.
Весна! Весна!
Тінь-тінь!

Підстрибуючи вибігає зі сцени. На сцену вискакують дві жабки.

ЖАБКИ (скачуть)

Ква-ква, ква-ква!
Нема зими.
Розтанув сніг.
Радієм ми.

БАТЬКІВЩИНА

Є багато країн на землі,
В них, — озера, річки і долини...
Є країни великі й малі,
Та найкраща завжди Батьківщина.

Є багато квіток запашних,
Кожна квітка красу свою має.
Та найкращі завжди поміж них
Ті, що квітнуть у Рідному Краю.

Є багато пташок голосних,
Любі-милі нам співи пташині...
Та завжди наймилішими з них
Будуть ті, що у рідній країні.

І тому найдорожчою нам
Є і буде у кожну хвилину
Серед інших країн, — лиш одна:
Дорога нам усім Україна.

Діма

ПЕРША ЖАБКА

Вже кузочки
Повзуть сюди.

ДРУГА ЖАБКА

Кружляють мухи
Край води.

ЖАБКИ (скачуть)

Ква-ква! Ква-Ква!

ДІТИ

З даху крапають краплини.
Сонце гріти почина.
Любі жабки, розкажіть нам, —
Це насправді вже весна?

ЖАБКИ

Вже під тиним стало сухо!
По дворі літає муха.
Це весна! (скачуть)
Ква-ква! Ква-ква!

На сцену, поважно ступаючи, виходить лелека.

ЛЕЛЕКА

Добрий день вам! Я — лелека!
Я летів сюди здалека.
Вже й трава у вас зелена.
Як жилося тут без мене?
Як комарики та мухи?
Як тут жаби скрекотухи?
Т-р-р-р!

Клацає дзьобом. Жабки скачуть від нього.

ДІТИ

Теплий вітер налітає.
Гонить хмарку в даліні,
Може, ти, лелеко, знаєш, —
Це весна уже, чи ні?

ЛЕЛЕКА

Вже комашки роєм вються.
Скачуть жабки у грязюці.
Це — весна.

Поважно виступаючи, виходить. На сцену випурхує дятел. Починає довбати дерево.

ДЯТЕЛ

Тук-тук, тук-тук!
Тук-тук, тук-тук!
У цій корі
Сховався жук.
Та я пробю
Кору твердо.
У щілині
Жука знайду.
Тук-тук! (стукає по дереву).

ДІТИ

Верба в котиках пухнастих —
Зеленіти почина.
Може ти нам скажеш, дятле, —
Це насправді вже весна?

ДЯТЕЛ

Уже з кори
Вилазить жук,
Уже весна.
Тук-тук. (стукає)
На галявину вибігають два зайчики.
Починають танцювати.

ЗАЙЧИКИ (співають)

Ми зайчики, стрибайчики,
Стрибаємо в лісу.
Гризем кору та кущики,
Солодку пем росу.
Стрибаємо, скидаємо
Убрання зимові,
Щоб нас вовки з лисицями
Не бачили в траві.
Уже пригріло сонечко,
Кругом розтанув сніг...

ДІТИ

Скажіть, будь ласка, зайчики,
Весна оце, чи ні?

ЗАЙЧИКИ

Свіжий сік біжить в гілки
На гілках смачні бруньки.
Це весна! (Підстрибують)

На сцену перевальцем виходить ведмідь. Побачивши його, зайчики відбігають у бік.

ВЕДМІДЬ (басом)

Цілу зиму я в барлозі просидів.
Цілу зиму нічогосінько не їв.
А тепер я пообідаю як слід.
Між деревами знайду собі обід.
Мурашок чи мишеняток чи

зайців,

А чи моху чи солодких корінців

Поки він говорить, на сцену виходять квіти і стають у глибині сцени, похиливши голівки.

ДІТИ (не бачать їх)

Сонце гріє-пригріває.
А в гаю чогось немає.
Певне, це весна забула
Зазирнути в гущину.

ВЕДМІДЬ (буркотливо)

Подивіться коло себе,
То й побачите весну!

Поки він це говорить, квіти поволі випростовуються і починають танцювати.

КВІТИ

Ми прокинулись в землі,
Перші проліски малі.
Вітай, вітре-весновій!
Вітай промінь золотий!

ДІТИ

Побачивши їх, весело плещуть у долоні, приєднуються.

Перша квітка розцвіла!
От тепер весна прийшла!
Вітай квіточко лісна!
Вітай, справдешня весна!

Загальний танок і пісня, в яких беруть участь: зайчики, ведмідь, діти і квітки:

Прилетіла весна,
Нам теплінь принесла.
Зашуміли струмки,
Зарясніли квітки.
І радіємо ми,
Бо немає зими.
Прилетіла весна.
Прилетіла ясна!

З а в і с а

Марія Пригара

Як ми ставили „Князівну-жабу“

(Закінчення зі стор. 7)

віть найбільші пустуни. Діти відчували на собі відповідальність виступу. Та коли я вперше виступила їм, що вони добре знають

ролі, без страху виходили за куліси. Коли скінчилася перша дія, стали один перед другим розпитувати: як було? Я підтвердила, що грали добре і треба тільки так даліше продовжувати. Це їх підбадьорило і вони вже певніше виходили на сцену. По закінченні останньої дії діти мали ще раз вийти і вклонитися публіці. І тут сталося щось зовсім непередбаченого. Двоє найменших „артистів“ піднесли мені китицю квітів. Коли вони несли її через сцену, всі інші діти забули за оплески, за поклін, а кинулися разом із ними, кожен протягав рученята, кожен хотів доторкнутись до китиці, що їй мені вручали. Оцей вибух дитячого почування був мені найкращою відплатою. Пізніше почула я, що це було їхнім помислом, їхнім бажанням. Діти збирали поміж собою гроші, складали до купи центи, що мама давала на цукорки.

Тиждень по виставі ми з п. Дорошак улаштували дітям-акторам товариський вечір. Хотілося спільно пригадати переживання вистави, поділитись споминами та закріпити дружній настрій малого ансамблю. Пані Дорошак спекла торт, зробили чай і кожне з дітей дістало маленький подаруночок. І коли я запитала на початку, чому ми зібрались, один з учасників устав і заявив: Тому, що ми гарно грали і ви задоволені нами. Здається лишнім було ще щось говорити. Діти задавали тисячі різних запитань, тишились, що будемо ще повторяти виставу, сміялись, пригадували різні дивні і смішні моменти. По їжі дітям дозволено гратись. Тут ми вже не боронили їм кричати, а були їм товаришами у грі.

Так закінчилась наша спроба дитячої сценічної вистави. Ми повторили пєсу ще двічі, раз у Бофало, а раз у Торонті. Про вислід гри не можу нічого сказати. Та співпраця дітей впродовж кількох місяців, спільні радощі і смутки, успіхи у грі дало нам усім таку насолоду, що кожне з радості згадає цей почин. **Інна Пошивайло.**

З у с т р і ч п о к о л і н ь

През незгоду всі пропали,
Самі себе звозували.

(„Дума“, Іван Мазепа)

Відомо здавна, що між батьками і дітьми на світоглядному ґрунті доходить часто до суперечок. На цю тему в українській літературі написано багато творів. Деколи ці ідеологічні суперечки не порушують доброзичливу рівновагу відношень між поколіннями. Деколи приймають загострений характер. Це останнє буває в переломові часи, часи духової кризи. Причини цього зудару батьків і дітей можна природньо пояснити тим, що в цім суспільстві сучасне життя вимагає якоїсь нової форми. Часом вистає видати новий закон чи змінити пару параграфів у статуті, і вже державний організм ніби відмолоднів. Деколи життя вимагає більших змін і, коли вони своєчасно не приходять, це може привести до революції.

Є в цьому зударі батьків і дітей і бажання молоді знайти в житті свою власну дорогу, випробувати свої власні сили. І коли це не пориває з кращими традиціями народу, які склалися на мудрому досвіді наших дідів і прадідів, оте шукання гарячих сердець нашої молоді нової правди має своє виправдання.

Але часом буває так, що цілий нарід, як нарід, переживає тяжку кризу. Іноді, перебувши таку кризу, нарід здоровішає, іноді така криза стає хворобою, яка може бути й смертельною.

Українці, що живуть тепер поза межами своєї батьківщини, теж переходять тепер свою духову кризу. Вони мають одну

мету, одну ціль, але вони ніяк не можуть зрозуміти одні одних. До певної міри воно й зрозуміло. Саме явище еміграції в тій чи іншій країні, є явищем патологічним, все одно, чи це є еміграція політична, чи іміграція — переселення. В першому випадку це показує на нездоровий політичний уклад тієї держави, звідки еміграція виїздить. У другому — на поганий економічний стан країни, коли з неї мусять виселюватись маси заробітчан. Словянські народи відносно легко пристосовуються до різних життєвих умовин, і то від північного бігуна до тропічного сонця. Але ця здібність фізично здорового народу пристосуватись, все ж дуже переживається тяжко й болуче. Навіть як рослину пересадити на інший ґрунт, вона часто тяжко приймається, а деколи й зовсім гине. Так і людям не легко врости в новий ґрунт, звикати до нових обставин. З цього виникає підвищена нервовість і створюється та нездорова атмосфера, яка так відштовхує в кожній еміграції. „Тяжко людям бути чистими, прямими і здоровими, коли їх батьківщина мучиться, пригнічена“, сказав індуський письменник Рабіндранат Тагор. А Міцкевич знаходив „гіркою сіль чужини і важкими ступені її сходів“ Але все це усвідомивши — від нас залежить чи цю нездорову атмосферу ще більше розятрювати чи її гальмувати.

Я не маю на увазі врешті таку невинну, навіть трохи комічну, неприязнь, яка існує в кожного народу між його провінціями. Парижанин висміює провансальця, баварець не любить прусака, мораванин чеха, калі-

форнієць мешканців Нью Йорку. Але досить, щоб спалахнула війна, вони забувають про дрібні суперечки. Баварець і прусак, парижанин і провансалець, ненавидять кожного, хто перейде кордони їх рідної землі.

Я маю на увазі і не ті конфлікти, які виникають на соціальнім ґрунті. Так у колишній королівській Польщі була надто велика безодня між паном і хлопом і сваволя того панства врешті решт завалила блискучу в той час „Жечпосполіту“.

Я маю на увазі оте глибоке нерозуміння, яке панує між окремими галузями того самого народу і так перешкоджає нам у нашій праці. Те нерозуміння себе і, що ще гірше, те **небажання себе краще зрозуміти**, що загрожує в певні історичні хвилини відіграти руйнівничу роль в нашій історії. Взаємне нерозуміння виникло природньо з бігом ненормальних історичних умовин нашого життя, тим, що окремі галузі нашого народу десятки й сотні років жили у ярмі і належали кожна іншому панові, отже жили під впливом іншої культури й інших законів. І, якби не гнобили їх ті закони, вони все таки поволі до них призвичаювались. Тому на еміграції, а тепер у Канаді, в Зеднаних Державах Америки, в Південній Америці, в Австралії й інших країнах світу, де масово зїхалась ця еміграція, вона відчула, що зле розуміє одна одну.

А це викликало почуття розчарування, насторожености, недовіря і ворожости. Представники того самого народу часто розуміють краще чужинців, ніж самих себе. Скільки разів приходиться чути:

— Ці галичани, вони не наші

люди. Хіба можна галичанинові вірити? Чи таке: — То старий емігрант! (Я маю на увазі першу еміграцію в Європі.) Вони нінащо не здібні! Чи ще інакше: — Оці східняки, які вони до біса українці!

А з цих розмов, з цих думок ще більше згущується ота ворожість, ота завзятість брата проти брата, часто більше зятя, ніж ворожість до ворогів.

Багато можна зрозуміти і простити. І те, що в 1921 р. отому професорові-галичанинові з докторатом віденського університету, німецький професор-віденець був ближчим, як український професор з Харкова, вихованець російських шкіл. Що молода жінка — переселенка в ЗДА, коли мрійливо згадує найкраще зі свого минулого, згадує не Україну, де загинув на засланні її батько, а . . . Баварію, бо там молодого дівчиною вона пережила свою першу любов. Що хлопцеві, народженому в Зеднаних Державах Америки найбільше імпонує Америка. Все це є явища ненормальні та мають вони свою причину, про яку я вище згадувала. Це наслідок нашої бездержавності. І саме цей тяжкий наслідок довготривалої бездержавності нашої, саме ця ворожість одних українців до других, деколи одверта, але часто прихована, є зараз найтяжчою хворобою тих українців, які живуть поза межами батьківщини. Вона найбільше гальмує нашу працю, найбільше підточує наші сили. Її ми мусимо собі усвідомити і з нею боротися. Це не буде легко. Бо певна відчуженість і нерозуміння лишається і далі, принаймні у старших. І все таки ми мусимо з цим боротися, бо це поважно загрожує розвиткові української справи, над якою може перший раз від часів гетьмана Івана Мазепи, задумуються передові світові політики, бо нарешті починають розуміти, що українська справа стоїть, як одна з перших, яку треба буде вирішити, а не просто відсунути, як справу неактуальну і другорядну. Що від правильного вирішення цієї справи залежить не тільки доля

українського народу, яка врешті нікого з чужинців не обходить (бо якби обходила, то хіба тоді не помогли б нам чужинці в роках нашої Визвольної Війни 1917—1921?!), але й рівновага в загально-світовій політиці. І тому усякі непорозуміння між українськими групами, мусять нас поважно турбувати. І то не тому, що між нами є люди різних політичних напрямків, інші народи мають це також! Важливо чи зуміємо ми це зрівноважити з головним — службою Батьківщині, ідеї її визволення, так, як вміли це зробити всі народи, які вміли створити свій власний державний лад. А різність українських характерів, витворена на ґрунті того, що вони століттями жили під різними впливами, не повинна нас розбивати а, навпаки, — збагатити. У галицьких українців виробилась більша дисципліна, у наддніпрянців більші масштаби, розмах, у американо-українців, що виховані на традиціях Нового Світу — активність. В нашій нещасті, яку ж силу можемо зібрати, зеднані разом: „Світ знав нас досі, як люд, але не знав, як націю. Знав нашу плоть (етнографізм), але не знав нашої субстанції духової, сили волевої. Мусимо розкрити їх зміст історичний, проглибити світову дійсність печаттю власної духовості. Жити сьогодні мусимо в постійній тривозі духа, мати око розкрите, щоб бачило, ухо, щоб чуло, і віру тверду, як панцир, щоб не спопеліла вона в полум'ї доби, а загартувалася у ньому“. (Олег Лашенко).

Галина Лашенко
(Докінчення буде)

70-ЛІТТЯ ЖІНОЧОГО РУХУ

Вже починається підготовка до цього святкування. Усюди, де діють жіночі організації, творяться спільні комітети. У Монреалі дня 10. квітня відбулась нарада місцевих жіночих організацій. — Прибули представниці Організації Українок Канади та Ліги Українських Католицьких Жінок, члени СФУ-

ЖО. А також відпоручниці Т-ва “Дочки України”, відділу СУК, Т-ва ім. Лесі Українки, що існує при “Просвіті”, Жіночого Відділу Канадійського Легіону (новооснована організація молодих канадійок укр. роду) та жіночого товариства з сусіднього міста Лашін. Членка Гол. Управи СФУЖО п. Олена Залізник поінформувала присутніх про рішення СФУЖО перевести святкування цих роковин. Передала історію розвою жіночих організацій на українських землях та зупинилась ближче над потребою соборності їхньої праці. Ідею соборності підкреслює все Світова Федерація Українських Жіночих Організацій, яку очолює визначна діячка зах. українських земель і учасниця зборів першого жіночого товариства у 1884 р. п. Олена Кисілевська. У сімдесяті роковини жіночого руху вона обходить 70-ліття своєї громадської праці та 85-ліття свого життя.

Теплу згадку співпраці з головою СФУЖО присвятила п. Барабаш, представниця ЛУКЖ, а п. Вепрук із Лашін говорила про побут п. Кисілевської в 1929 р. в Канаді. П. Ірина Дячун, голова ОУК підкреслила спільність інтересів усіх жіночих організацій Монреалю. Постановою скликання спільного ювілейного комітету і збіркою на СФУЖО, що дала 31 долярів, закінчено ці сходи, що пройшли в погідному, дружньому настрою.

ДО УНРАДИ УВІЙШЛА ПОСОЛКА

ІІІ. сесія УНРади принесла велику несподіванку: Український Національно-Демократичний Союз визначив поміж своїми представниками до УНРади паню Варвару Лукіянович. Це вперше увійшла у склад УНРади жінка-посолка.. Засада, яку започаткувала Центральна Рада знайшла тепер зрозуміння у провіді УНДС. Радіємо цим успіхом нашого жіноцтва й вітаємо новообрану посолку на відповідальному пості члена УНРади.

Від піонерства до зорганізування

(Закінчення)

Який був засяг діяння Всеканадійської Централі ЛУКЖ? Треба сказати, що в початках він зводився до праці у Манітобі, бо по провінціях ішла жива організаційна праця місцевого характеру. Треба було надігнати те, що вимагала від українського жіноцтва хвилина. Поруч організаційної праці, тієї щоденної, яку так мало видно, звернено увагу на висилку пакунків воякам канадійської армії, співпрацю з Червоним Хрестом тощо. Це ж були воєнні часи, всю увагу треба було звернути на допомогу батьківщині. Всеканадійська голова ЛУКЖ п. М. Дима робила поїздки по Канаді, щоб налагодити і сцентралізувати існуючі осяги. При кінці 1945 р. вона відвідала Алберту. Поруч тієї громадсько-державної праці, а радше праці жінки-самарянки, членки ЛУКЖ звернули увагу на культурно-освітню працю серед спільноти канадійських українців. У тій ланці записалися в пам'яті українського громадянства різні виставки, зокрема народного мистецтва. Тут багато помогли пані, що прийшли зі скитальщини. Тепер українська вишивка найшла повне право громадянства по українських і неукраїнських хатах у Канаді, які нею прикрашують свої мешкання.

В 1948 р. Канаду відвідала п. Ірина Павличовська, голова ОУЖ у Німеччині. Вона своїми промовами звернула увагу на допомогу українським залишенцям, жертвам комуністичного режиму в Україні, зокрема удовам і сиротам, що полишилися без засобів до життя. Ще й тепер ЛУКЖ висилає пакунки з одягом чи з харчами до Європи і в той спосіб старається втерти сльозу з очей нещасних.

У кожній провінції Канади, зокрема Західній, існують провінційальні Управи ЛУКЖ, які ведуть ділові справи організації. З розподілом одної епархії українців католиків у Канаді на

4 екзархати, в кожному екзархаті є епархіяльна Управа ЛУКЖ, що старається виконувати рішення конгресів, зїздів, статуту чи домагань Преосвящених Владик. Тепер часто наші пані виїздять у терен з доповідями на актуальні чи організаційні теми, виступають на дискусійних вечорах тощо. Окружні зїзди є одним з середників, щоб затиснути працю між членами низових клітин і епархіяльною Управою. Тому кожного року відбуваються кілька таких нарад у кожній провінції.

В 1952 р. ЛУКЖ Канади увійшла як член до Світової Федерації Українських Жіночих Організацій і даліше в ній працює.

У 1953 р. відбувся в Едмонтоні IV Всеканадійський Конгрес Українців Католиків і своїми постановами вніс певні зміни в організаційне життя. Перше осідок Централі постійно був у Вінніпегу. Тепер він переходить до провінції, де відбуватиметься черговий конгрес. Тільки діловий осередок Всеканадійської Централі матиме свій секретаріат у Вінніпегу.

Який стан ЛУКЖ Канади? Перейдім його за українськими екзархатами, починаючи від Східної Канади. Обставини на сході Канади відмінні від способу життя канадійських українців в інших епархіях. Тут наше життя по більшій частині концентрується по містах. ЛУКЖ розвивається добре і число Відділів зросло до 25. На сходинах завжди є доповіді на актуальні теми. В тижневику „Наша Мета” ведуть жіночу сторінку, мають теж звязки й спільні виступи з організаціями жінок інших національностей. Влаштували кілька вдатних імпрез у Торонті і в Оттаві та допомогли багато, стараючись про устаткування для дівочої академії в Анкастер.

В Манітобській епархії є 35 Відділів ЛУКЖ, що гуртують поперх 900 членкинь. Вони до-

помагають у культурно-освітній праці на місцях, влаштували карнавал і весь дохід з нього призначили на симфонічну оркестру у Вінніпегу, допомагають дитячому журналістові „Мій Приятель”, постійним рідним школам тощо. Висилали теж пакунки залишенцям в Європі. В наступних двох роках ЛУКЖ Манітоби бажає допомогти в оснуванні постійних рідних шкіл у кожній околиці.

ЛУКЖ Саскачевану дав великий вклад у матеріальну допомогу при будові Інституту ім. Митрополита А. Шептицького в Саскатуні. Крім цього ведуть дитячі садочки і помагають місцевим Відділам при різних імпрезах. За 2 роки існування Саскачеванського Екзархату ЛУКЖ начислює вже 22 Відділи з поперх 400 членками.

ЛУКЖ Західного Екзархату, тобто Алберти і Бритійської Колумбії, має 23 Відділи з околом 1,000 членками. Крім щоденної організаційної праці започаткували збірку експонатів українського мистецтва і різних пам'яток до епархіяльного музею в Едмонтоні. Вислано поважну кількість пачок на допомогу залишенцям. Крім цього ЛУКЖ співпрацює з різними місцевими жіночими організаціями і з місячником „Католицька Акція” та веде там окрему Жіночу Сторінку.

Треба ще згадати, що літом 1953 р. М. Дима відбула поїздку до Європи, де виступала як представниця ЛУКЖ Канади. Вона брала участь у Міжнародньому Конгресі Матерей у Брюсселі, відвідала українські колонії в Англії, Бельгії, Франції і Німеччині та була на окремій авдієнції в Папі Пія XII.

Перед ЛУКЖ Канади нові завдання. Вона має широке поле праці. Надіємося, що при тісній співпраці з братніми нашими жіночими організаціями здобудемо осяги, що будуть прикрасою для українського імені в Канаді і в цілому світі.

Михайлина Войтків

Річні Збори СУА

(Закінчення)

Дня 20. лютого по полудні розпочалась дискусія над організаційною ділянкою. Подаватимемо поодинокі теми з висновками, зазначаючи на кінці прізвища дискутанток.

Велику увагу присвячено праці над Відділами. Більшість референток підносили потребу частішої обіздки Відділів. Особистий контакт із Відділами, можливість дискусії і розмови дуже оживляє життя Відділів, кидає нове світло на ухвали Централі і промощує їм дорогу. Тому було б вказане також — окрім обіздок — скликувати регіональні зїзди голов, подібно, як це переводять наші організації в Канаді. Зїзди могла б відвідувати представниця Централі й обговорити чи передискутувати план праці на цілий рік. (Бенцаль, Біляк, Гординська, Лотоцька, Онуфрик, Пелешок).

Окремо торкнулась дискусія також становища Нью Йорку. Існування кількох жіночих організацій у Нью Йорку із тогочасною програмою являється одною з чергових аномалій нашого життя. Та підхід містоголови знайшли річні збори правильним і піддержали її в дальшій праці, а на заклик до „консолідації“ дала відповідь редакція „Нашого Життя“. (Лотоцька, Пелешок, Рожанковська, Пушкар.)

Дискусія над цією темою виявила ще одну організаційну трудність. В деяких осередках, громадсько-політичне розбиття вже зайшло далеко, воно відбивається також на житті Відділів СУА. Наприклад при подвійному святкуванні роковин чи національних свят, траплялось, що Відділ СУА знайшовся в осередку переговорів, або й піддержав якусь одну сторону. Це вводить фермент у життя Відділу і відбивається пізніше на його розвитку. Присутні погодились у

тому, що Союз Українок Америки, як понадпартійна організація, не повинна вступати у партійно-політичні спори й вистерігатись усякої участі в них. Теперішнє розбиття є явищем аномальним і зорганізоване жіноцтво повинно протидіяти йому, чи то — не беручи участі в зазіггах того роду, чи то впливаючи на погодження розсварених сторін. Яку роль вибере Відділ у такій ситуації — активну чи пасивну — залежатиме від його сил і охоти. Та всюди слід вистерігатись сторонничости чи якогонебудь піддержування незгідних сторін. (Бенцаль, Біляк, Гардецька, Лотоцька, Онуфрик, Сивуляк).

На останок виринуло ще питання, поставлене молодечою містоголовою О. Шустакевич. Як поставиться Союз Українок Америки до чужинки, що вийшли заміж за українців і хотіли б увійти в круг зацікавлень українського жіноцтва? Вона має перегляд молодих американок, що хотіли б стати членками СУА. Чи не варто б притягнути ці одиниці та включити їх до спільної праці?

Дискусія вирішила це питання позитивно, висловлюючи побажання до статуткової референтки, щоб це було узгоджене при майбутній зміні статуту (Кульчицька, Лотоцька, Рожанковська, Сивуляк, Шустакевич.)

Заторкнено також проблему святкування 70-ліття жіночого руху та 30-ліття СУА, хоч вони повязані з культ.-освітньою ділянкою. Та перша з імпрез має навіть пропагандивне, а не лише організаційне значення. 70-ліття жіночого руху припадає на осінь ц. р. й може послужити цікавим матеріалом для американських діячок про наше змагання й працю. Під кутом пропаганди повинно пройти оце свято, а щоб воно обхопило все член-

ство та випало гідно, повинні лучитись Відділи до кращого відсвяткування разом. 30-ліття СУА припадає на 1955 р. і до цього слід підготовляти Централі та Окружним Радам. (Бенцаль, Гардецька, Лотоцька, Онуфрик, Пелешок, Сивуляк.)

Виринуло питання Окружних Рад, яких є три — у Нью Йорку, Філадельфії й Дітроїті. Це репрезентаційне тіло, що об'єднує Відділи в одній місцевості, не має належного обґрунтування у статуті й повинно дістати кращий засяг праці. Та упорядкування цієї справи вляжеться тісно зі зміною статуту і з побажанням до статуткової референтки закінчено цю дискусію. (Бенцаль, Біляк, Лотоцька, Рожанковська, Сивуляк.)

У ділянці звязків вся дискусія схилилася над запрошенням Національної Ради Жінок Америки на конгрес у Гельсінкі. Це велике й цікаве завдання та водночас і велике зобов'язання — вміло повести справу так, щоб у рямцях американської делегації заактуалізувати й наші проблеми. Правда, з цим виїздом звязаний поважний кошт, бо така поїздка коштує около 1.500 дол. Однак супроти ваги цієї поїздки присутні висказались, що ця сума незначна і Відділи повинні б її зібрати. Поміж різними пропозиціями, висловленими до того, подобалась найбільше думка — запропонувати Відділам, щоб членки зложили добровільно по 50 центів на ту подорож. Однак вкінці перейшов внесок, звернутись із закликом до Відділів, щоб декларували певні суми. Висунено ще пропозицію, щоб пані голова відвідала при цій нагоді також наші поселення в Німеччині і Франції. Наша співпраця з ОУЖ з нагоди переселення ввів та акції допомоги садкам висмагає такої гостини. Це внесок піддержано. (Бабяк, Гардецька, Пелешок, Пушкар, Рожанковська, Ярош.)

Дискусія над грошовою збіркою наблизила присутніх до третьої звізової ділянки — фінансів СУА. Звіт виказав в загальному здисциплінованість

Відділів, які в більшості вивязуються зі своїх зобов'язань. Та це діється неправильно й через те залежності не дають Централі змоги правильно бюджетувати. А деяка частина Відділів залягає взагалі і хоч це може питання теж організаційного порядку, то відбивається некорисно й на фінансах СУА. Видвигнено запит, чому Відділи так радо жертвують великі суми на місцеві цілі, а не мають зрозуміння для потреб і кличів Централі? Звісно, місцеві громадські інтереси завжди ближчі, рідніші і вислід цієї праці наглядно видно. Та треба й підносити серед членства зрозуміння для напрямних Централі. Треба пам'ятати, що тільки спільним зусиллям, тільки в зорганізованій формі жіноцтво здобуває собі признання у суспільстві. Допомога місцевій громаді принесе йому вдячність і признання, але тільки в цьому одному випадку.

Головна увага дискусії була спрямована на дім СУА. Пропозиція пані голови розглядалась всебічно і знайшла одобрення референток. Вирішено звернутись до Відділів із закликом позичити свої покладні гроші на викуп моргеджу, щоб заощадити різницю між банковим відсотком, що його дістають Відділи, а моргеджовим, що його платить Централь „Провідінню“ (Баб'як, Кульчицька, Лотоцька, Онуфрік, Пушкар, Сивуляк, Ярош.)

Статут СУА, уложений 25 літ тому, вимагає основної перерібки з огляду на розрост організації та нові умовини, в яких тепер знайшлося українське суспільство в ЗДА. Окрім дотеперішніх побажань до статуткової референтки висловлено ще те, щоб вона, слідкуючи за ходом нарад, черпала з нього всі спонуки до потрібних змін, які пропозити черговій конвенції СУА. (Бенцаль, Лотоцька, Федуняк, Пелешок, Сивуляк).

Велике оживлення викликала ділянка суспільної опіки. Хоч референтка вияснила вичерпно новий засяг праці, то все ж ставлено їй ще питання й завваги. Вкінці зарисувались три можли-

вості, що їх може розгорнути Відділ у своїй харитативній праці. Перша — це допомога жінці й дитині з нашого оточення, т. зв. сусідська поміч, яка каже допомогти в нещастю, напр. у недузі, в нещасному випадку, в часі безробіття. Дотепер Відділи виконували це тільки супроти членок свого Відділу, а тепер слід би це поширити й на нечленок. Це найкращий спосіб знайомити посторонніх із прикметами організації.

Друга ділянка праці — це поради у взаєминах із владою, з урядом безробіття, зі шпитальними установами. Такої поради потребують зокрема старі люди, як давно-, так і новопрібуді, що не знають ще добре тутешніх законів і мови. Для такої поради треба позискати членок із добрим знанням англійської мови та тутешніх умовин.

Третя ділянка — це давні збіркові станиці Комітету „Мати й Дитина“, що переводять збірки на залишенців. Вони вже включені в суспільну службу СУА і повинні властиво обняти й цілий засяг суспільної опіки СУА. Бо хоч їх увага вся звернена на допомогу залишенцям, проте й тут наша мати й дитина потребує допомоги і тут нераз українська родина є в небезпеці.

У дискусії підкреслено нові моменти в цій ділянці. Присутні пригадали ще, що є щораз більше тепер старих людей, що вже вичерпані переживаннями і працею, потребують допомоги. — Правда, тут і там підіймається в пресі питання про потребу старечого захисту і т. п. Але досі це не здійснилося й число таких хворих та немічних більшає.

Дальше видвигнено думку, що Відділ СУА, коли хоче широко наладнати справу суспільної опіки, повинен увійти у контакт з установами суспільної служби у своїй місцевості. Тоді ці установи, а їх є в Америці багато, знатимуть до кого звертатися, якщо натраплять у своїй роботі на українську людину. З допомогою цих установ Відділ СУА може також використати всі можливості суспільної опіки в ЗДА, що є дуже розбудовані.

Виявилось в дискусії, що ста-

ниці Комітету „Мати й Дитина“ подекуди відокремлюються від праці СУА, бажаючи віддаватись тільки допомозі залишенцям. Це явище некорисне з організаційного боку і властиво розходиться з напрямними Комітету, який допомогу залишенцям уважає одним із своїх кличів, поруч допомоги українській родині в ЗДА. (Бенцаль, Бурачинська, Гординська, Гардецька, Лотоцька, Климишин, Пелешок, Шустакевич).

Культ.-освітня ділянка не викликала, як звичано, надто оживленої дискусії. Що-місячні гуртки знайшли апробату референток. Підіймалось ще питання, чи не можна б у Відділах подавати що-місяця зовишньо-політичний огляд. Ця думка подобалась, тільки воно узалеженне від відповідної сили в даному терені. Дальше підіймалась справа радіопередач, що вже існують у кожному більшому місті. Тут могла б увійти жіноча тематика, що була б корисна для цілої громади. Плян цього почину доручено випрацювати культ.-освітній референтці. (Бурачинська, Гардецька, Лотоцька, Онуфрік, Пушкар, Федуняк).

Тісно з цією ділянкою в'язуються видавничі справи СУА. Перший видавничий почин СУА — твори Лесі Українки в англ. мові — зустрівся з великим признанням своєї й чужої критики. Однак Відділи замало діють для поширення цієї книжки. Її повинна мати кожна бібліотека в Америці, публична, університетська чи шкільна. Її повинні членки дарувати знайомим американцям з нагоди свят чи уродин. Добре було б, коли б юнацькі гуртки чи молодечі Відділи користувались нею для виведення свят Лесі Українки. (Гардецька, Лотоцька, Пушкар, Сивуляк).

Широко розвинулась дискусія над звітом пресової референтки. До змісту журналу було багато завваг: членки СУА бажають більше організаційних вказівок, деякі Відділи не дають зовсім дописів про своє життя читачки застерігаються проти надто понурих літературних картин. Дискутовано над госпо-

дарською частиною, що є невідомою сторінкою кожного жіночого журналу. До адміністрації журналу теж були численні побажання. Система пригадок є добра, бо передплатниці забувають про своє заборгування. Однак краще ці пригадки й ушліщення передавати через управу Відділів. З нагоди що-місячних зборів управа має змогу пригадати членкам і стягнути заборгованість. Передплатницям, що не є членками СУА, треба пригадувати окремо.

Дискутовано також про більше поширення „Нашого Життя“ Пропозиція пресової референтки — встановити в кожній місцевості одиницю, що займалась би придбанням передплатниці — одобрено. Бо є ще великі можливості поширити журнал. Великі наші центри, як Нью Йорк Шикаго, виказують значно менше число передплатниць, як інші, де є пригожий для цього ґрунт. Прикладом може послужити м. Торонто в Канаді, де завдяки дбайливій п. Левці Ромапик „Наше Життя“ сильно поширилось.

Впала думка влаштувати кампанії передплат, як їх уже давніше переводила адміністрація. Це приносить певну кількість нових читачок. Також заклик адміністрації — жертвувати передплату для приятельок чи знайомих у формі дарунку знайшов відгук. Деякі жертводавці звернули свою пожертву в бік жінок-залишенців у Німеччині, що не мають змоги передплатити журналу. Є також країни нового поселення, як напр. Бразилія, що не мають змоги висилати грошей заграницю через девізові заборони, а дуже радо читали б „Наше Життя“ (Бенпаль, Бурачинська, Гардецька, Лотоцька, Пелешок, Онуфрик, Рожанковська).

До справи етнографічного музею поставились присутні дуже прихильно. Коли вже є власний будинок, то приміщення тих скарбів нетрудне. Та перш усього треба перевести певну підготовчу роботу: опрацювати збірку, що вже існує, розложити її відповідно в будинку та представити її публіці для оглядан-

ня. Для цього треба би створити комісію з відповідних людей куди увійшли б містоголови та молодеча містоголова. Загально погодились усі на тому, що праця для етнографічного музею притягнула б тут роджене жіноче покоління. Коли б уже упорядковано музей, тоді напевно можна б придбати поодинокі предмети, а то й збірки, що їх люди бережуть у приватному переходу. До етнографічної комісії увійшли: пп. Бойко, Бурачинська, Гардецька, Пелешок, Шустакевич, Федуняк під головуванням Стефанії Пушкар, містоголови СУА. (Бурачинська, Лотоцька, Пушкар, Шустакевич, Федуняк).

Виховний реферат цілком новий у СУА й через те дискусія розглядала його можливості. Висказано думку, що виховна праця СУА в першу чергу має загострити виховний зміст матерей для збереження дітвори. Для цього служитимуть різні засоби, що їх референтка розробить і подасть в об'їзнику. Тому й важне те, щоб при Відділах СУА теж заіснували виховні референтки, а де їх не вибрано, щоб їх Відділи додатково кооптували. Висказано побажання, щоб виховна праця СУА була скоординована з культ.-освітньою, бо має деякі спільні моменти. (Бурачинська, Лотоцька, Климишин, Онуфрик).

Дискусія закінчилась дня 21. лютого по полудні. Залишила в кожної з учасниць багато нових думок і постанов. Сердечно прощались учасниці нарад, жаліючи, що так мало було часу для вліпни особистих думок. Того ж дня відбувся спільний обід Гол. Управи із Колегією СФУЖО Про цю товариську зустріч зреферуємо в черговому числі.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Річні збори Жіночої Помочі 3 Відділу СУА

Річні збори Жіночої Помочі, 3 Відділу СУА в Нью Йорку відбулись 30. січня 1954 р. в домівці католицьких вегетанів. До переведення зборів вибрано п.

Марію Гарасимчук, а секр. Стефанію Ковбаснюк.

Вибрана передсідниця попросила до звіту голову п. М. Марусевич, м.-голову п. М. Слободян, секр. М. Демидчук, фін. секр. А. Йонду і касірку М. Харамбуру. Після того слідували звіти доглядачок хворих п. А. Васильців і А. Хархан, а на кінець слово забрала голова контрольної комісії п. С. Ковбаснюк, яка поставила внесок на ухвалення в тому довіря цілому урядові з 1953 року. Зі звітів можна було виробити собі загальний образ, яку працю перевів 3 Відділ СУА, як самостійно, так і з іншими організаціями на терені Нью Йорку (День Лояльності, похід у річницю голоду, продаж жетонів Інвалідів). З фінансової ділянки 3 Відділ вивязався також добре, жертвуючи на цілі як ЗУАДК, УКК, а також закупив шерів на Матірній Дім СУА за 200 дол. і шері на Народний Дім у Нью Йорку за 250 дол.

На біжучий рік вибрано такий уряд: голова: М. Марусевич, м.-голова М. Слободян, фін. секр. А. Йонда, касірка М. Харамбура, рек. секр. М. Демидчук. Контрольна комісія: пп. Шуст, Бродин, Матвійв. Контроля хворих: пп. Васильців, Андрусак і Середна. Делегатки до Окружної Ради: пп. С. Ковбаснюк і М. Демидчук. До Об'єднаного Комітету пп. М. Слободян і Е. Добряньська. Після вибору нового уряду обговорено плян праці на будуче, а це Свято Матері, яке звичайно влаштовують спільно всі Відділи СУА в Нью Йорку.

Марія Демидчук

ШИКАГО, ІЛЛ.

Виступ у Музею Саснс енд Індустрі

Різдво — найкраще з усіх свят у році, повне поезії й краси. Кожний наряд проводить його після своєї традиції. Однак всі народи мають і щось спільного у святкуванні Різдва, а те спільне це ялинка. Вона має свій початок серед німецького народу та зуміла знайти для се-

бе місце в різних народів і кожний нарід постарався їй надати своєрідний стиль.

Музей Саєнс енд Індустрі в Шикаго, найбільший музей Америки, вже від багатьох літ дає змогу різнонаціональним групам, які живуть у Шикаго, показати прилюдно свою ялинку. В тій цілі рік-річно влаштовує показ ялинок, як також допомагає технічно при влаштуванні Різдвяних вистав в аудиторії музею, які познайомлюють публіку з Різдвяними звичаями даної національної групи, з її танком, піснею та національною ношею. Це, на велику міру закроєна, імпреза: „Різдво кругом світу“.

Вже від шести літ і українська громада бере участь в тім величаві показі, прибирає ялинку, влаштовує Різдвяну виставу і варить українські свят-вечірні страви.

Цього року ялинку в музею прибирав 22 Відділ СУА в Шикаго спільно з парохією св. Володимира.

Було це завдання нелегке! Ялинка на двадцять стіп висока, потребувала багато прикрас. Спільний комітет устійнив, що ялинку прибиратиметься прикрасами ручної роботи, а щоб ялинці надати українського стилю, рішено робити прикраси з соломки й кораликів (пацьборок) бо ж Україна — країна золотої пшениці, а коралики-(пацьорки) символ намиста, яке носить кожна українська жінка.

З запалом приступлено до реалізування наміченого пляну. По тяжких годинах праці у фабриках члени 22 Відділу СУА і пані з парохії св. Володимира присвячували багато вечірніх годин прикрасам на ялинку і за-проектвана кількість (500 шт.) була готова на означений день. А 28. листопада 1953 серед ялинок інших національностей пишалася своїм багатством та красою українська ялинка.

Заінтересування українською ялинкою було велике. Відвідувачі музею численними групами стояли перед нею, висказуючи голосно своє захоплення. Українською ялинкою зацікавилась також американська журналістка, пані Пітерсон. Вона обі-

цяла помістити в журналі „Беттер Гомс енд Гарденс“ статтю про Україну, українську культуру, мистецтво, як також знімки з української ялинки і окремих прикрас.

За цей успіх ялинки належить щира подяка всім паням, які так жертвенно працювали над прикрасами, а зокрема тим працівницям, які виконали найбільшу їх кількість, а саме пп. Ванджурі, Сокологорській і Ракуш.

В той день, коли одна група жінок прибирала ялинку, друга група членок під проводом голови 22 Відділу п. А. Федуняк, влаштовувала мистецьку виставу.

У великій залі, в габльотках розміщено вишивки, українську кераміку, різьбу, намиста та мистецьки виконану ляльку в полтавському строю. Дуже старанно виконані написи в англійській мові були гарним вкінченням вистави. Всі експонати були власністю п. Кочапів замешкалих у Джуліет біля Шикага.

Панство Кочани від довгих літ систематично збирали найкращі зразки українського мистецтва, не жалючі на цю цільні грошей ні труду, як також ніколи не пожаліли труду й часу на перевезення своєї збірки до Шикага на мистецькі вистави, які влаштовували різні організації.

За це високе зрозуміння ведення української пропаганди серед різнонаціональної публіки, належить п. в. Кочанам признання і подяка цілої української громади в Шикаго, а зокрема 22 Відділу СУА, якому пп. Кочани ніколи не відмовили своєї помочі та співпраці.

*

Український день музею був визначений на 1 грудня 1953 р.

В той день членки 22 Відділу і пані з парохії св. Володимира вже від 9. години ранку вийшли до праці в кухні. Мали вони небабияке завдання — мусіли зварити українські святвечірні страви на 600 осіб. Одначе під умілим керівництвом господарської референтки 22 Відділу п. Поготовко учасниці вивязалися

якнайкраще з взятого на себе обов'язку. Вже о годині 5-тій по полудні відвідувачі музею зі смаком їли український борщ з „ушками“, вареники, голубці й кутю.

О год. 2.30 в аудиторії музею розпочалась мистецька програма, яку відкрила голова 22 Відділу п. А. Федуняк вичерпними інформаціями про Україну. Пізніш відіграно сценку „Святвечір на Україні“ пера проф. Р. Завадовича. Наступними точками програми були танки балетної школи п. Марії Шуть. Першим із черги був танок ляльок „Сон дитини в Різдвяну ніч“ В тому танку виступали: козаки й гуцулка, котик і зайчик, качка когутик і багато-багато інших ляльок-дітей.

По-мистецьки виконані костюми і танки дітей на хвилию перенесли глядачів в чарівну країну казки і дитячих снів. Пізніш діти виконали танок сніжинок, який випав менши гарно від попереднього. Рівнож дуже вдалим були виступи старшої групи балетної школи п. М. Шуть, а саме Сумівок і Сумівців. Вони відгуляли національні танки: „дощик“, „гречанинки“, „гопак“ та інші.

Тут публіка мала пагоду переконатись, на якому високому рівні стоїть хореографічна школа п. М. Шуть. Українськими національними танками на Різдвяній виставі в музею зацікавився п. Пейлиса, директор фільмової студії „Інстракшен Студіо Фіلم Коронет“ і сфільмував їх. Ці фільми будуть висвітлювані в середніх і вищих школах на терені цілої Америки.

Підсумовуючи висліди праці 22 Відділу СУА в Різдвяному виступі в музею можна сміло сказати, що цьогорічна Різдвяна імпреза мала повний успіх.

Цей успіх 22 Відділ завдячує всім тим працівникам, які своєю участю причинилися до виконання програми, а саме пп. М. Шуть, Дзьондзяговській, Пальків, д-р Папіркові, Лесі Матусяк і Дарці Ліщинській, шкільному хорові школи св. о. Миколая, а зокрема культурно-освітній референтці п. Ірині Ракуш,

яка доложила всіх зусиль, щоб ялинка та Різдвяна вистава в музею випали якнайкраще.

Ю. Н.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Річні збори 23 Відділу СУА

Дня 31. січня зійшлися члени в великому числі до церковної галі. Збори відкрила голова п. Анна Попович, а секретарка А. Назаркевич відчитала протокол із минулих зборів. Касієрка зложила звіт із стану каси, а фінансова секретарка відчитала приходи і розходи.

Головою зборів вибрано п. М. Черибу, а писаркою п. Р. Стисловську. Із звіту голови п. Попович видно було, які імпрези влаштував 23 Відділ. Новий Рік, Свят-Вечір, свято Ольги Басараб, День Матері, вечерок уступаючого уряду. Окрім того влаштовано кілька імпрез у честь наших визначних жінок — Лесі Українки й Олени Теліги. Реферати виголосила п. А. Королишин. Щомісяця відбувались сходи, на яких обговорювано біжучі справи. Далше співпрацював Відділ із іншими організаціями, як Федерацією УКК, Інтернаціональним Інститутом, брав участь у 30-літньому ювілею Злучених Жіночих Організацій, X. Конвенції СУА, у поході з нагоди роковин голоду, в концертах Тараса Шевченка, у святі з нагоди 1. листопаду, жіночому вічу, піддержував парохію і українську школу при парохії. Голова подякувала урядничкам і членкам за співпрацю. Слідували звіти урядничок, рек. секр. А. Назаркевич, фін. секр. М. Слупецької і касієрки Е. Кахній. Контроля ствердила, що книжки знайшла в порядку. Зложили звіт делегатки до інших організацій та відвідувачки хворих. Присутні висказали урядові довіря та признання за щирю праця.

Пристауплено до вибору уряду. Присутні хотіли затвердити старий уряд, але наша голова заявила, що не може бути головою, але буде помагати, як членка уряду. До нового уряду ввійшли: Марія Ясіньська, голова;

Анна Попович, заступниця; Анна Назаркевич, рек. секр.; Марія Слупецька, фін. секр.; Евдокія Кахній, касієрка; Н. Томнюк, К. Кішук, члени. Відвідувачки хворих: пп. Копко і Ратушняк, делегатки до Федерації: пп. Чериба і Стисловська, до УКК: пп. Честух і Чериба, до Філії: пп. Козаченко, Кахній, Стисловська. До комітету підприємств увійшли: пп. Дулька, Честух, Любінська, Новак, Королишин, Гадзіцька. Контрольна Комісія: пп. Зелінська, Дулька і Честух.

По виборах нововибрана голова привітала членок теплими словами, подякувала за їх довіря і заявила, що при співпраці членок доложить усіх старань до розвою Відділу. Потім обговорили плян праці на майбутнє. Відспіванням гимну Союзу Українок членки закінчили збори.

Анна Назаркевич, рек. секр.

Свят-Вечір 26 Відділу СУА

Свят-Вечір уже ввійшов у традицію 26 Відділу, який влаштовує його щороку. Дня 17. січня у новій, прегарній, шкільній аудиторії, зійшлися членки і запрошені гості. Простора зала аудиторії була виповнена щертв і не могла навіть помістити всіх тих, що загостили на це наше традиційне свято. З радістю завважили ми, що прибула не тільки старша еміграція, але й тут пароджена молодь та ряд наших визначних професіоналістів.

Передній стіл аудиторії накрито по-святочному, згідно з нашою традицією. При ньому засіла українська родина, вбрана у стилеве народне вбрання. Ця родина була символом Святого Вечора на рідній землі. Свято розпочалось сценкою колядок, які виконали шкільні діти під управою наших добрих Сестер Василянок. Потім голова святочного комітету п. Анна Стецько привітала гостей та попросила о. монсіньора Шмондюка, щоб поблагословив Святу Вечерю. О. монсіньор виголосив також промову та закликав до зберігання наших обрядів, які звязані з цим Святим Вечо-

ром. Далше розказала п. Катерина Хомяк про наші святочні звичаї, що їх притримувався наш нарід на рідних землях. Присутні вислухали її доповіді з великою увагою. О. Трешевський розказав про Свят-Вечір за залізною заслоною. Промовляли також О. Скасків, О. Чегович і О. Міхал. Покликано також до слова наших професіоналістів, як адвоката Данилишина, професора Тиханського нашого визначного бизнесмена Василя Кузика та голову Федерації Американських Українців у стейті Мишиген, п. Довганя, п. Шустакевича та п. Будор.

Програму закінчено колядою Бог Предвічний. Вечерю в українському традиційному стилі приотворив наш працюючий комітет під проводом п. Давидів. А молодий Клуб Матерей і паночки з Марійської Дружини подавали гостям. Також велике признання належить пп. Владіці і Бук, бо вони посвятили багато часу на продаж квитків.

Імпреза принесла велику користь, не лиш моральну, але й матеріальну. Чистого доходу було 540 дол., з яких половиною пожертвовано на нашу парохіальну школу, а половину звернено до каси Відділу, щоб розділити її на народні цілі.

Пожертви зложили такі гості: по 10 дол.: п-во Довгань, Петрина, Брайдель; по 5 дол.: о. монсіньор Шмондюк, пп. Сковрон, Галя, Квасниця, Кузяк; по 2 дол.: п. Стецько, п-во Дикіс, п-во Мілер, п-во Ганиш, и. Васько. По 1 дол.: пп. О. Чехович, Тиро, п-во Чеханські, п-во Дмитришин, пп. Марія Дачишин, Бойко, Заблотський, Анна Паславська, Марія Ворек, Олекса Вільковий, Кудла, Шаран, Завінська, Возняк, Федак, Деркач, Павло Масловський, Куснак, М. Філь, Й. Коваль, Біякор, М. Бедак, Й. Шлімкевич, Колодника, Й. Дорош, Й. Сес, Клим, Федук, Саслер, Стравняк, Мозола, Ячишин. Гадовська, Полони, Стаськевич, Готра, Кардаш, Дорбуш, Горбусь, Мозола, Модляр, Сенів, Й. Сенів, Баран, Данилишин, С. Дешеве, С. Витишин, І. Козак, Іванович, Данилишин, Вікторія

Клинець, Гузар, Кульчицький, Дора Кузенко, М. Клігер, Мельник, Чуна, Чорній, Ольга Михайлович, п-во Козак, пп. Завінська, Торська, Сергієнко, Перун, Клим, Авско, Клим, Дембіцький, Будор, Дубик, Смарш, Дирваль, Мудра, Лос, Мохорук, Спендак, Кушнір, Будновський, Антонів, Н. Гоцій, Білоус, Пиндик, Сосновська, П. Гритчук, Л. Бабкій, Кобаса, Забігайло, Кульчицька, Рудий, Будор, Романчук, Хом'як, Стецько, О. Трешневський, п-во Біорсо, Н. С. і В. С.

26 Відділ СУА складає всім жертводавцям щире подяку.

Анна Ганиш

Річні збори 37 Відділу СУА

У січні ц. р. зійшлися членки 37 Відділу СУА у домі членки п. Оксани Бень. Вибрано таку управу: пп. Олександра Небоженко, голова; Анастасія Волкер, містоголова; Розелін Биба, секретарка; Марія Керилук, скарбничка.

Розелін Биба, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Свят-Вечір 42 Відділу СУА

Дня 24. січня зійшлися членки Відділу в домі в Централі. Це вперше Відділ влаштовує Свят-Вечір у власному домі, вперше користується кухнею та посудом Централі. Тому з особливою радістю накривають столи, а для декорації залі приносять із Малярської Студії гарно розмальовані звізду і ангелів.

Свято відкрив Всч. о. Любомир Мудрий, поблагословивши дари Божі. Теплими словами побажав 42 Відділові благословення Божого та успіху в такій корисній праці. Потім голова Відділу п. Марія Демяник привітала членок і гостей, завізвала їх одно - хвилиною мовчанкою спомаяти тих членок, що вже не з нами. Із щирими побажаннями поділилась проскуркою з присутніми та поклікала на „товстмастра“ вечора містоголову п. Євгенію Задорожню.

Присутні засіли до Свят-Вечора й споживали смашию приладжені страви, що їх прилади-

ли невтомні господині. Потім п. Задорожна поклікала до слова голову Централі СУА п. Олену Лотоцьку. Голова, що є членкою 42 Відділу СУА, привітала членок щирими побажаннями добра й успіху. Та на її думку треба було наперед вислухати програми цього вечора. Тому вона з радістю представляє присутнім артиста-майлара Петра Мегика, що погодився розказати нам дещо про Різдвяний вертеп. Петро Мегик (єдиний мужчина на цьому зібранні!) подав історичний розвій вертепу, що дійшов до особливого розквіту в козацькі часи, коли студенти Духовної Академії в Києві підготовляли цілі вистави Різдвяного часу. Останнім свідком того часу залишилась по наших селах звізда, з якою ходять хлопці колядувати. Тому й Малярська Студія виконала силами учнів таку звізду, яка сьогодні світить на нашому зібранні й пригадує давню нашу традицію. З зацікавленням вислухали присутні цієї доповіді, що перенесла їх у давні часи та наповнила гордістю за наше минуле.

Тут „товстмастер“ стала викликати до слова визначних членок. Анна Бойко пригадала, що ми вже 20-тий раз обходимо це свято вкупі та хоч уже не такі рухливі, як були колись, проте все радо сходимось за свят-вечірнім столом. Пригадала свою розмову з одною членкою, коли та сказала їй, що „не варто жити, коли не робиш щось для своєї громади“ До цього навязала слідувача бесідниця Марія Біляк. Вона зясувала, що кожия з членок Відділу може щось робити для своєї громади, кожна може бути корисною, бо кожна праця у громаді потрібна. А про успіх рішає не постава одиначі, а постава цілого народу. Тому нам цінна співпраця не лише членок, але й їхніх дітей, що може й не знають добре української мови, але зате знають англійську і можуть інформувати про нас американський світ.

Промовляла А. Дурановська з 11 Відділу „Провидіння“, складаючи присутнім щирі побажання. Ольга Фостик заклікала всіх

гуртуватись до праці, Л. Бурачинська пригадала, що Свят-Вечір у домі в Централі звяже Відділ тісніше з її напрямними. Побажання склали Марія Пашук, що невтомно розносила страви та Пелагія Малиновська, що вже довгі роки працює в управі 42 Відділу.

Врешті „товстмастер“ Євгенія Задорожна замкнула свято, подякувавши господарям вечора, що невтомно трудилися та ще й далі порядкували посуду в кухні. Учасниця

МАНЧЕСТЕР, Н. Г.

Щедрий Вечір

45 Відділ СУА влаштував дня 17 січня спільний Щедрий Вечір. О 5-тій год. зійшлися членки та трохи гостей і всі засіли за прибраними столами. Отець парох Дикий відмовив молитву і поблагословив дари. Присутні весело провели вечір при колядах і щедрівках. З тієї нагоди членки рішили вислати 10 дол. на пресовий фонд „Н. Ж.“

ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж.

На похороні бл. п. Агафії Красновської на пропозицію п. Марії Луняк зібрано 41 дол. Із того 20 дол. вислано до Католицького Комітету допомоги залишенцям, а 21 дол. до Комітету „Мати й Дитина“. Цим способом віддано останню честь нашій членці, що ціле життя була доброю, побожною та дуже терпеливою жінкою.

Ірина Левицька, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

У дописі п. М. Крамарчук із ч. 3 „Н. Ж.“ пропущено один рядок і внаслідок того звітлення вийшло неточно. Подаємо правильний текст:

.. На другу частину програми зложились вокальні точки, а саме: сольоспів нашої відомої співачки п. Люби Німців, скрипкове сольо молоді, талановиті членки нашого Відділу п. Ірини Зобнів та вокальний октет під проводом п. проф. Ірини Костинюк.

Жінка з моєю долею

1

Був уже південь, як я вийшла з будинку суду. Я не була ні зворушена, ні пририта, хоч розмова з суддею завершила мої думки в минуле, а шматки далеких уже переживань виринули раптом у пам'яті і, здавалось, хотіли включитися в дійсність. Суддя, акти, навіть сам будинок суду — це все було близьке і знайоме, ніби батьківщина.

Спомини появлялися неповязано, невпорядковано, були островами, що несподівано виринають серед океану переживань. Я вчувалася в них з почуттям тихого смутку, що не має вже в собі гостроти болю і тільки по хвилині ловила себе на тому, що стою перед якоюсь виставою і приглядаюся до книжок, образів, чи памяток із гір.

Довкола мене був рух пішиходів і авт, скрізь було повно веселих, усміхнених облич людей, що приїхали сюди жадні ультра-фіолетних проміннів, високогірських прогулянок, чи спортивних розваг. Звучали різні мови. "So muss man reden, wenn jemand etwas erreichen will." "Pensez-vous rester quelque temps dans cette ville?" ". . . but I knew what it is about!" "Jasiek! Chodź! Co tak długo stojisz?" "Як думаєш? Може б піти сюди?" а я не желаю! Не надо!"

З усіх сторін місто обняли гори, зелені в долині, сірі горою. На одному зі шпилів білів сніг, не зникав він у ніякій порі року, тільки влітку вітри наносили на нього, здертого зі скель, піску.

Десь у тих домах з розмальованими передніми стінами, з дахами навислими над бальконами пульсувало повне темпа життя, притаманне для столиці спортивних розваг, а я йшла вулицею далеко від їх справ, самотня з своїм переживанням, чужа цим людям і цій землі по якій ось вже кілька років хо-

дила. Я була без дому, без землі, людиною, яка завдяки великим політикам цього світу стратила все, що мала і десь у чужому краю шукала нової батьківщини.

Але от . . .

У думках я знову в церкві, що нагадує часи козацького бароко. Олександр тримає мою руку в своїй долоні і провадить до вівтаря. У нього вперше обголеце обличчя, на ньому темна одежа і студентська відзнака, бо саме кілька днів тому здав матуру і вже встиг записатися на правничий відділ університету. Я гімназистка сьомої класи, впевнена в непохитності своїх поглядів і повна радості життя.

Перед нами не йде священик, не співає нам хор. Ми самі. Проте ми йдемо святково, урочисто, а наші серця це два дзвоники, що сповіщають тріумф. Нас отулює запах кадила і велика тиша. Клекіт міста залишився перед мурами святині. Надмірно великі постаті святих суворо дивляться на нас зі стін, але нас це не турбує. Широ кажучи, ми їх і не помічаємо. Ми відчуваємо і бачимо тільки себе. Доходимо до іконостасу і клякаємо перед Царськими Воротами. Нам безмірно добре, бо нічі очі за нами не слідкують, бо ми самі, а над нами тільки Бог. Ми віримо в те свято, безсумнівно і тому Йому першому прийшли сказати про своє кохання.

— Я бажаю бути твоїм приятелем, Віро, у добрі і злі, у радості і смутку, в перемогах і розчаруваннях — каже Олександр. Це звучить, ніби присяга, виголошена в присутності багатьох свідків.

— Я прийму життя, яке ти створиш мені, Олександр. Я буду добрим духом твоїх зачумів. Я намагатимусь не огірчувати твого життя, — відповідаю. Ці слова підсунуваються мені самі, бо душа моя повна почуття і добрих намірів.

— Це назавжди, Віро.

— Це назавжди, Олександр.

Вічне світло горить перед об'язом „Тайна Вечеря“. Воно червоне і незгоряюче, як і наше почуття. І от нам здається, що в цій хвилині якась невидима сила лучить наші два існування в одну спільну долю.

Виходимо з церкви, а на зустріч нам повна буйного розквіту весняна погода. Цілком, як наші молоді душі. Тішить нас свіжа зелень дерев, білі хмаринки на небі, перші квіти в руках селянських дітей, що продають їх. Я всуваю руку під рамя Олександра, бо у власних думках, я вже його дружина і ми пливемо, пливемо вулицями, говоримо і сміємося, глухі і сліпі на чужі справи.

— Що? Що? Вірка?! Відколи це школяркам дозволено ходити під рамя з молодими панамі??!!

Я відразу опинююсь на землі. На цій твердій, чорній землі, що кормить нас, коли живемо і забирає нас до себе, коли перестаємо існувати. Ця правда виринає в моїх думках саме в цій хвилині і в мене таке враження, ніби мене вже силою пакують в землю в той час, як я повна життя, радості і надії.

Чому, чому стільки злоби в людях, що вони не можуть бачити радості в очах ближніх, чому гасять блиск щастя в них? — хочу я питати цілий світ.

І знову був переді мною рух спортової столиці, розташованої серед Альп. Знову я бачила те якесь чуже життя, що не мало ніякого відношення до мого. Веселе, галасливе життя. Щось збиточне і примхливе причаїлося в назвах віллів і готелів, у кольорах прогулянкових автобусів, вагониках ливової залізнички, що між зеленими деревами сунула до сірих шпилів і навіть у різнобарвних афішах. Але це займало мої думки тільки одну хвилину.

А потім . . .

— Пані Віро! Ви вдома? Маю вам щось сказати!

(Продовження буде)

ІЗ ДИТЯЧИХ ВИДАНЬ

Тарас Шевченко: Вірші. Ілюстрації В. Слищенка. В-во „Нові Дні“. Торонто, Канада. 1953. Ст. 40. Ціна 90 центів.

Вже давно відчувається потреба видання віршів Т. Шевченка для дитвори. Так важко вишукувати в Кобзарі те, що пригоже для дитвори, а ще трудніше давати їм читати те, друковане дрібним друком. А тут подано вибір віршів та ще й тарно ілюстрованих.

Поруч відомих „Мені тринадцятий минало“, „На Великдень, на соломі“, „Тече вода з-під явора“ є тут відомі ліричні вірші поета, що вже стали народними піснями, як „Реве та стогне“, „Сонце заходить“, „Ой, діброво, темний гаю“. Також його вірші, присвячені родині, як „Сестрі“, „Сон“, „Садок вишневий“ та міркування над власною невеселою долею „Минають дні“, „І виріс я на чужині“, „Мені однаково“, „Доля“. Всі вони доповнені ілюстраціями. Це дозволяє вірш Шевченка звязати з українським краєвидом, показує справжнє народне вбрання мешканців і повчає про певні факти, що їх діти ніколи не бачили, як вязання снопів чи солом'яну стріху.

Правда, є тут і вірші дітям тяжко зрозумілі, як „Якби ви знали, паничі“ або „Дивлюся — аж світає“. Невідомо, чому саме притягнув їх впорядник книги. Краще було подати щось із поем, що оспівують козаччину, яка має завжди свій чар для дитвори. Та мабуть із технічних зглядів це не було можливе.

Треба привітати цю книжку, що наближує великого поета до нашої дитвори.

Л. Б.

ОЛЕНА КИСЛЕВСЬКА НА КОНВЕНЦІЇ ЛУКЖ

Канадійські часописи в Торонті відмітили участь голови СФУЖО Олени Кислевської на конвенції ЛУКЖ у Торонті, подаючи її життєпис та підкреслюючи її громадські заслуги.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, AS AMENDED BY THE ACTS OF MARCH 3, 1933 AND JULY 2, 1946 OF "OUR LIFE" published monthly at Philadelphia, Pa., for Nov. 1, 1953

State of Pennsylvania
County of Philadelphia

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Mrs. Cecilia Gardecka, who having been duly sworn according to law deposes and says that she is the managing editor of "OUR LIFE" and that the following is, to the best of her knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily, weekly, semi-weekly, or tri-weekly newspaper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, and July 2, 1946, embodied in section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse side of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business manager are:

Publisher, The Ukrainian National Women's League of America, Inc., 909 N. Franklin Street, Philadelphia 23, Pa.

Business Manager, Mrs. Helen F. D. Lototsky, 909 N. Franklin St. Phila. Managing Editor, Mrs. Cecilia Gardecka, 909 N. Franklin St., Phila., Pa. Editor, Lidia Burachynska, 823, N. Franklin St., Phila., Pa.

2. That the owner is: (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding one per cent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a firm, company, or other unincorporated concern, its name and address, as well as those of each individual member, must be given).

The Ukrainian National Women's League of America, Inc., 909 North Franklin St., Philadelphia 23, Pa. Helen F. D. Lototsky, President, 909 N. Franklin St., Phila. 23, Pa. Catherine Yarosh, Rec. Sec., 909 N. Franklin St., Phila. 23, Pa. Maria Babiak, Treas., 909 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.

3. That the known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (If there are none, so state).

None.

4 That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other judiciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances embracing affiant's which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is 2000.

(This information is required from daily, weekly, semi-weekly and tri-weekly newspapers only).

Cecilia Gardecka, Managing Editor.

Sworn and subscribed before me this 30th day of September, 1951.

Emil Kulchycky

My commission expires January 4, 1953

ДРІБНІ ВІСТІ

Із музичного світу

На міжнародному конкурсі піаністів у Женеві виступила молоденька українка Руслана Антонович. Її гра знайшла загальне признання критики.

У м. березні виступила з власним концертом співачка Галина Галій у Дітроїті. Програма концерту складалася з класичних романсів, оперних арій та українських народних пісень.

Авторські вечори

У січні ц. р. відбувся заходами Літ.-Мист. Клубу у Філадельфії авторський вечір Докії Гуменної. Письмениця прочитала уривок із недрукованої повісті „Над безоднею“ та репортаж із книги „Індійська земля“.

У лютому ц. р. влаштував Літ.-Мист. Клуб у Нью Йорку авторський вечір Людмили Івченко. Її твори прочитав Микола Понеділок.

THERE IS

A DIFFERENCE IN FUNERAL SERVICE

Established 1920

NASEVICH FUNERAL HOMEMRS. MICHAEL F. NASEVICH
MICHAEL E. NASEVICH

SURPASSING SERVICE

Air Conditioned for your comfort

No deserving Poor Refused

N. E. COR. FRANKLIN & BROWN STS.

PHILADELPHIA 23, PA.

**SPIRIT
of FLAME**

A COLLECTION OF THE WORKS OF

LESYA UKRAINKATranslated by Percival Cundy
Foreword by Clarence A. Manning

Ціна книжки \$5.00

Замовлення приймає

**Ukrainian National
Women's League
of America, Inc.**

909. N. Franklin St. Phila. 23, Pa.

**ЗБІРНИКИ ДЛЯ ДОШКІЛЛЯ
ТА ПЕРШИХ КЛАС ШКОЛИ**

Весна 50 ц.

Літо 70 ц.

Осінь 70 ц.

Зима 50 ц.

Казки, віршики, інсценівки, гри
упорядкувала Марія Юркевич
Замовляти в **ЦЕНТРАЛІ СУА**Вже появились
казочки й віршики з „Нашого Життя“**СОНЯШНІ ДНІ**Упорядкувала Марія Юркевич
Ціна 30 центів

Замовляти в Централі СУА

Вже вийшла з друку
ілюстрована збірка віршів
К. Перелісної**Для малят – про звірят**Ілюстрації Слави Сурмач
Ціна 60 центівЗамовляти в Централі СУА
909. N. Franklin St. Phila. 23, Pa.**УКРАЇНКИ В КАНАДІ, АМЕРИЦІ Й ІНШИХ
КРАЇНАХ СВІТУ!**Читайте і передплачуйте одинокий жіночий журнал у Канаді
„ЖІНОЧИЙ СВІТ“, який видає кожного місяця Організація
Українок Канади ім. Ольги Басарабової.„ЖІНОЧИЙ СВІТ“ охоплює собою всі ділянки суспільного
життя, цікаві для українського жіноцтва. В ньому знайдете
статті на теми: культурно-освітні, виховні, організаційні, го-
сподарські й ін. Є в ньому і зразки укр. літератури та поезії.„ЖІНОЧИЙ СВІТ“ дає також поради українським жінкам із
різних ділянок життя. Для дітей є окрема частина — т. зв.
„ДИТЯЧИЙ СВІТ“, в якій, крім листа до діточок від редак-
торки, є цікаві оповідання та гарні віршики. Журнал багато
ілюстрований. Річна передплата в Канаді й Америці \$2.50.
В інших країнах \$3.00.

Висилайте вашу передплату на адресу:

WOMAN'S WORLD

P. O. Box 791 — Winnipeg, Man., Canada

ДЛЯ ДІТВОРИ Й ЮНАЦТВА

передплачуйте

пластовий
журнал**МОЛОДЕ ЖИТТЯ**Видає Організація Української Молоді „П Л А С Т“
Дітройт, Миш.

● Ціна поодинокого числа 50 центів ●

Замовляти в адміністрації:

„MOLODE ZHYTTIA“ — 29 Shepard Terr.
West Orange, N. J.